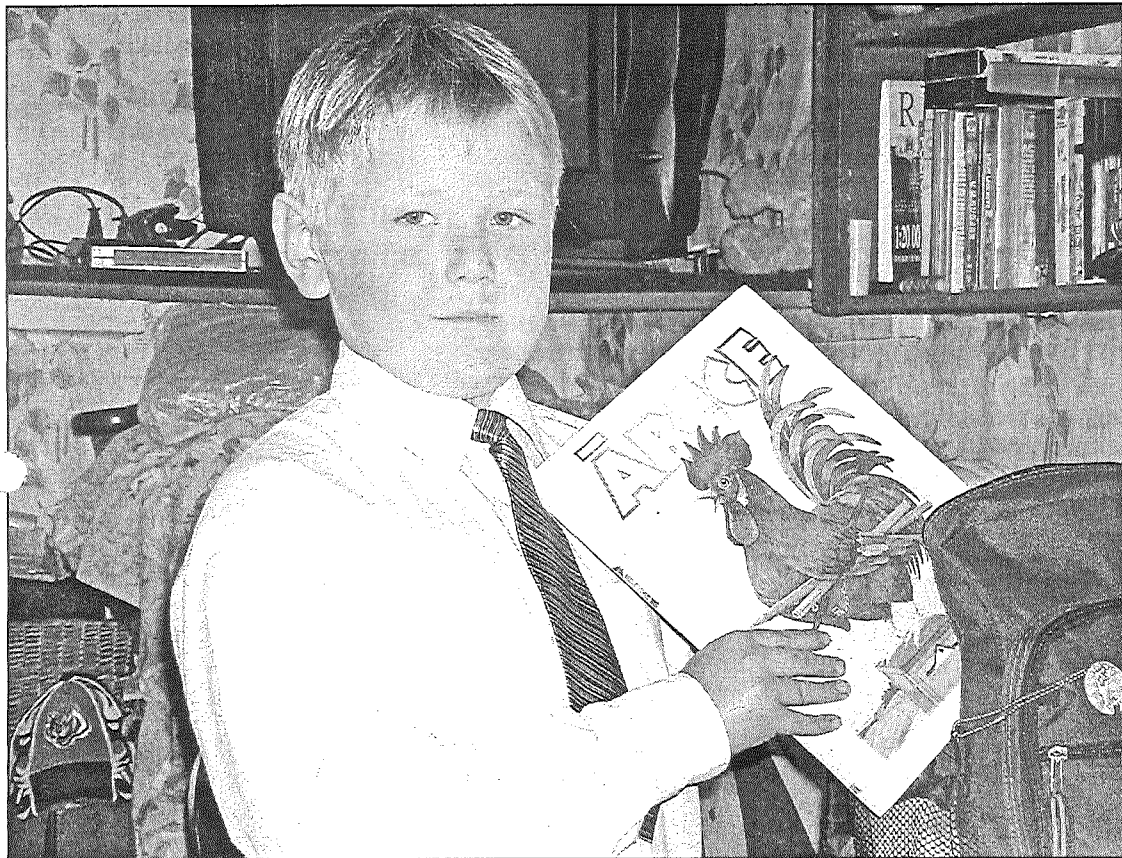

ISSN 1407-9521

Televīzijas
programma
3. – 9. septembrisTrešās tūkstošgades pirmie bērni –
šī gada pirmklasnieki

● Es mācīšos labi un būšu kārtīgs skolēns, 1. septembra priekšvakarā apņēmīgi saka Gintars Zavadskis, kurš sāks pirmklasnieka gaitas Sutru pamatskolā. Foto: P.Pastars

Pirmklasnieku gaitas šogad uzsāk tie zēni un meitenes, kas piedzima 2000. gadā. Laiks ritējis vēja spārniem, un, skatīties, milienuma bērni jau paaugušies,

pārkāpj sliekšnim, kas šķir bērnības bezrūpību no skolēna atbildības. Pirmajiem 2000. gada 1. janvārī dzimušajiem bērniem kā jaunās tūkstošgades un jauna laikmeta simboliem

bija pievērsta labvēlīga sabiedrības interese, pašvaldības sveica viņu vecākus. Pa katru jaundzimušu bērniņu ir prieks, bet tik nozīmīgs datums – kad mainījās simtgades un tūk-

stošgades – pasēs būs tikai dažiem desmitiem Latvijas cilvēku. Viens no viņiem – Sutru pagasta iedzīvotājs GINTARS ZAVADSKIS.

Toreiz, pirms gadiem, tā bija auksta ziemas diena, kad, atstājuši redakcijas automašīnu uz Preiļu – Līvānu šosejas, kājām bridām pa aizputināto celiņu līdz vienkāršajām lauku mājām – «Kļavsalām», lai palūktos, kā aug mazais, nīprais puišelis, kas Preiļu rajonā atklāja jaunās tūkstošgades jaundzimušo statistiku. Māmiņa Ruta Zavadska toreiz priecējās par veselīgu bērnu, par savām palīdzēm – vecākajām meitām. Stāstīja par iecerēm, ko darīs, kad mazais būs paaudzies. Ne vienā vārdā neizskanēja pesimisms vai rūgtums, kaut arī dzīve tika smagi pārbaudījusi. Meitu tēvs jau atdusējās kapu kalniņā, Rutas un Gintara tēta Jāņa rokas gaidīja daudzi darbi mājas atjaunošanā, saimniecības paplašināšanā, bet pirmām kārtām – rūpes par meitu izskološanu un dēliņa audzēšanu.

Šajā reizē ar automašīnu aizvīzīnāmies līdz pagalmam, kur sagaida divi nopietni mājas sargi. Kad jau esam istabā un risinām sarunas, ik pa brīdīm loga rūtij no ārpusē pieplok ziņkārīgais Lorda deģungals, – kā gan tas nākas, ka viņš atstāts aiz durvīm, kad ar viņa draugu – Gintaru – notiek tik svarīga intervija?

Jā, kā tad pa šiem gadiem Gintaram un viņa ģimenei ir klājies, vai dzīve gājusi uz augšu, ko devis un ko ņēmis laiks?

Visi ir gājis uz labo pusi, saka Ruta, piebilstot: bērni auga, viņiem

līdzī – arī vajadzības, un bija vien jādomā, kā to visu nodrošināt. Saimniekošana pa šiem gadiem paplašināta, augusi reizē ar Gintaru. No divām līdz deviņām palielinājies slaucamo govju skaits. Piena ražošana ir viens no galvenajiem ģimenes ienākumu avotiem. Bet kopumā saimniecībā ir 12 mājlipi. Ieviesta bioloģiskā saimniekošana. Zemes apstrādē, lopbarības sagādē palīgos tiek lūgti kaimiņi, kam pieder sava tehnika. Abi ar dzīviesbiēdru nonākuši pie slēdziena, ka algots darbs jāmeklē arī ārpus mājas, tāpēc Jānis ir iekārtojies darbā Rīgā. Lai uzturētu ģimenes saites, viņi bieži tiek. Ruta ar dēlu mēdz uz pāris dienām doties pie tēta, un tad mājās saimnieko kāda no meitām. Meitenes pa šiem gadiem pieaugušas. Inese studē Daugavpils Universitātē, apgūst vides zinības, Evita Jēkabpīlī absolvējusi koledžu, kurā apguva uzņēmējdarbību, un tagad strādā.

Nedaudz atjaunota dzīvojamā māja, uzcelts saimniecības šķūnis. Šovasar uz «Kļavsalu» saimniecības bāzes notika mācību seminārs zemniekiem, demonstrējot, kā sasniedzama teicama produkcijas kvalitāte nelielās saimniecībās, kurās nav pat piena mājas un citu piena ražošanas standartu. Slaukums tiek atdzesēts saldējamajā kamerā.

Seminārā piedalījās arī ārzemnieki, kas pēc iepriekš kādā lielā saimniecībā redzētām nepatīkamām lietām šeit pauduši pārsteigumu par tīrību un piena kvalitātes nodrošināšanu bez papildus iekārtām.

Turpinājums 10. lappusē.

APSVEIKUMI, MĀCĪBU GADU UZSĀKOT

<p><i>Daba dod mums par velti tikai laiku, viss cits mums jāiegūst ar pūlēm.</i> Cienījamie Līvānu novada un Preiļu rajona pedagogi, studenti, skolēni! Sveicu, 2007./2008. mācību gadu uzsākot! Lai sekmīgs un panākumiem bagāts Jūsu izglītības un personības izaugsmes ceļš! Cieņā, 9. Saeimas deputāts Jānis Klaužs</p>	<p><i>Cienījamie izglītības darbinieki, skolu audzēkņi un vecāki!</i> Sveicam, jauno mācību gadu uzsākot, un novēlam, lai tas jums būtu bagāts ar gudrību ceļojimēm. Meklējiet tās, atklājiet, izjūti. Izmantojiet katru izdevību, lai šīs ceļojimes nospraustu dzīves ceļā. Un tad, lai katra ceļojime jums atgādina, cik daudzveidīga, ziedoša un skaista ir pasaule! Preiļu rajona padome</p>	<p><i>Vēl jau augusts smaržīgs ziedus Tavās rokās reibinot liek, Vēl jau svešas tev asteru skumjas, Liesmo dvēselē mežvīna prieks. Vēl to dienu vesela jūra, Kas kā pilādži debesis zied, Pie tā saulainā mākoņa turies, Kurā vasara nenoriet!</i> Visiem Preiļu novada izglītības iestāžu pedagogiem, darbiniekiem un audzēkņiem, uzsākot jauno mācību gadu, vēlam: mirdzumu acīs, siltumu dvēselē, apņēmību izpildīt dotos solījumus un drosmi noticēt sev. Preiļu novada dome</p>	<p><i>Uz gudriem vīriem neatsaucies, Pats visā iegremdēties traucies, Kas pats zin atrast labu, jaunu, Tas pasauli zin celt par jaunu.</i> Skolēniem – neizsikstošu zinātkāri, skolotājiem – dzīves gudrību, vecākiem – mīlestības stariņu sirdī, jauno 2007./2008. m. g. uzsākot. Vārkavas novada domes vārdā domes priekšsēdētāja A.Vilcāne</p>
<p><i>Zinātajam zināt sevi nezinošu ir pats augstākais.</i> Nozēlojami ir nezinošam tēlot zinātāju. Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes vārdā sveicu visus skolēnus, studentus un pedagogus Zinību dienā! Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes vārdā priekšsēdētājs Andris Vaivods</p>	<p><i>Gar skolas bērziem atkal taka vijas Un zaros šalko mīļas melodijas, Kas gadiem ilgi, sātām lapām kritot, Šeit sagaida jūs rudens rītos.</i> Lai 1. septembra svētku prieku, mērķa izjūtu un optimismu jums izdodas aiznest līdz mācību gada pēdējā zvana skaņām! Sveicam Riebiņu novada skolēnus, vecākus un pedagogus, uzsākot jauno mācību gadu! Riebiņu novada dome</p>	<p><i>Es ieeju rudenī, Vēsajās salnās, Dāļļu smaržās, Gājputnu klaigās, Baltajā skolā, Savā skolā...</i> Sākot jauno mācību gadu, sveicam visus Saunas pagasta skolēnus, studentus, vecākus, pedagogus un skolu tehniskos darbiniekus. Novēlam savstarpēju sapratni, ikvienam labu veselību, satiecību ģimenēs un mums visiem kopā – ticību nākotnei. Saunas pagasta padome</p>	<p><i>Krīt naktis āboli, No rīta – pilna zāle, Un zvaigznes septembrī Kā zelta augļi krīt. Un septembrī atkal viens kalendārs sākas... Aglonas pagasta padome sirsnīgi sveic pedagogus, skolēnus un viņu vecākus Zinību dienā, vēlot spēku, izturību, cerību, neatlaidību un darba prieku jaunajā mācību gadā!</i></p>
<p><i>Krīt naktis āboli. No rīta pilna zāle. Un zvaigznes septembrī kā zelta augļi krīt. No skolas sākas ceļš uz nezināmām tātēm Un sākas domātājs, kas dzīvi veidos rīt.</i> Rudzātu pagasta padome sveic Rudzātu vidusskolas un speciālās internātpamatskolas skolotājus, visu apkalpojošo personālu, skolēnus un viņu vecākus Zinību dienā!</p>	<p><i>Garīga pilnveidošanās ir bezgalīga. Tā ir vienīgā, kas spēj darīt mūs patiesi brīvus.</i> Sveicam visus Līvānu novada un Preiļu rajona iedzīvotājus Zinību dienā! Vēlam nerimstošu izziņas prieku un panākumus jaunajā mācību gadā! Līvānu novada dome</p>	<p><i>Vēl augusta pēdējā diena, Vēl zvaigznes un āboli krīt. Sirds vasarai ardievas māj – Uz skolu man jāiet rīt.</i> Visus skolotājus un skolēnus Zinību dienā sveic Jersikas pagasta padome</p>	

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijā ir Baltijas valstīs dārgākie pārtikas produkti

Šā gada jūlijā Latvijā bija Baltijas valstīs dārgākā vistas gaļa, desa, piens, olas, maize, cukurs un kartupeļi, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati. Jūlijā Latvijā liellopu gaļa maksāja 3,2 eiro (2,2 latus) kilogramā, Lietuvā — 3,43 eiro (2,41 latu) kilogramā, Igaunijā — 3,03 eiro (2,13 latus) kilogramā. Sviests Latvijā jūlijā maksāja 4,01 eiro (2,82 latus) kilogramā, Lietuvā — 4,82 eiro (3,39 latus) kilogramā, bet Igaunijā — 4,43 eiro (3,11 latus) kilogramā. Jūlijā piens Latvijā mazumtirdzniecībā maksāja 0,64 eiro (0,45 latus) litrā, Lietuvā — 0,54 eiro (0,38 latus) litrā, bet Igaunijā — 0,49 eiro (0,34 latus) litrā. Savukārt desmit olas Latvijā maksāja vienu eiro (0,7 latus), Lietuvā — 0,99 eiro (0,7 latus), bet Igaunijā — 0,84 eiro (0,59 latus). Šajā laikā posmā Latvijā cukura mazumtirdzniecības cena bija 1,07 eiro (0,75 latus) kilogramā, Lietuvā — 0,91 eiro (0,64 latus) kilogramā, Igaunijā — 0,98 eiro (0,69 latus) kilogramā. Jūlijā kartupeļi maksāja 0,78 eiro (0,55 latus) kilogramā, Lietuvā — 0,67 eiro (0,47 latus) kilogramā, bet Igaunijā — 0,69 eiro (0,48 latus) kilogramā. Degviņas jūlijā Latvijā mazumtirdzniecībā maksāja 8,59 eiro (6,04 latus) litrā, Lietuvā — 7,97 eiro (5,6 latus) litrā, bet Igaunijā — 9,25 eiro (6,5 latus) litrā.

Zatlers: SM jābūt skaidram ceļu remontdarbu plānam

Satiksmes ministrijai jābūt skaidram plānam, kurus ceļus ir nepieciešams un kurus nav nepieciešams remontēt. Tā trešdien, 29. augustā, atbildot uz reģionālās preses pārstāvju jautājumiem par sliktu ceļu kvalitāti Latvijā, sacīja Valsts prezidents Valdis Zatlers. Prezidents arī pats jūt, ka Latvijā ceļi netiekot remontēti kvalitatīvi, jo tie ātri nolietojas. Tomēr, veicot remontu, pēc prezidenta domām, esot jāskatās, cik daudziem cilvēkiem ceļš būs nepieciešams. «Ir jānosaka, kur tieši ceļš ir vajadzīgs,» sacīja prezidents. Reģionālās preses pārstāvji aicināja prezidentu aktualizēt jautājumu par ceļu kvalitāti Latvijā.

Līdz gada beigām izstrādās jaunu redakciju likumam par PVN

Finanšu ministrija šobrīd strādā pie jaunas PVN likuma redakcijas, kuru plānots sagatavot un iesniegt izskatīšanai MK līdz 2007. gada 30. decembrim. Līdz ar to ir lietderīgi vairākus ar PVN saistītus lēmumus izpildīt vienlaikus ar likuma par PVN jaunās redakcijas sagatavošanu un iesniegšanu izskatīšanai. Tādējādi tiks ievērotas privātpersonas intereses un juridiskās tehnikas prasības, kas paredz — ja ir nepieciešams veikt grozījumus lielākajā daļā likuma vai arī likums jau vairākkārt grozīts, tas izstrādājams jaunā redakcijā. Izpildes termiņš tiek pagarināts valdības lēmumam par Eiropas Savienības (ES) Padomes 1977. gada 17. maija sestajā direktīvā minētās PVN piemērošanas izvēles normām. Direktīvā ir iekļautas tādas PVN piemērošanas normas, kas ES dalībvalstīm dod iespēju izvēlēties piemērot vairāku veidu režīmus. Atsevišķas izvēles normas ir vērstas uz to, lai vienkāršotu apliekamās personas pienākumu pildīšanu attiecībā uz nodokļa prasību ieviešanu. Citas normas vairāk ir domātas, lai sekmētu nodokļa administrēšanu, piemēram, lai cīnītos ar krāpšanos PVN jomā vai lai uzlabotu nodokļa piemērošanu un neradītu konkurences kropļojumus. Paredzams, ka jaunajā likumā tiks iekļautas vairākas direktīvas nodokļa piemērošanas normas, piemēram, PVN maksātāju grupēšana, budžetā maksājama PVN koriģēšana, ņemot vērā «zaudētos parādus», dažādas zādžības, kā arī citas normas. PVN likumā jau iestrādātas normas par iedzīvotājiem sniegtajiem pakalpojumiem būvniecības jomā, kuriem piemērojama nodokļa 5% likme, kā arī papildināts energoresursu veidu uzskaitījums, kuru piegādēm iedzīvotājiem var piemērot samazināto nodokļa likmi. Paredzams, ka līdz ar jauno likuma redakciju tiks precizēti pilnvarojumi MK izdot noteikumus par likuma normu piemērošanu. Tāpat valdība pagarināja termiņu likuma grozījumiem, kas jāizstrādā, lai novērstu Eiropas Komisijas iebildumus par PVN atbrīvojumu zinātniskajiem pētījumiem. Jaunajā likumā arī izstrādāts noteikums par PVN atbrīvojumu zinātniskajiem pētījumiem.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekš, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

PREIĻU NOVADĀ

Ielu asfaltēšanas darbi beigsies oktobrī

Lietainais laiks vieš bažas, ka nepabeigtie būvdarbi vairākās Preiļu ielās apgrūtinās satiksmi un peļķu dēļ radīs problēmas gājējiem. Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs informē «Novadnieku», ka ar būvfīrēm noslēgtie līgumi ielu sakārtošanai lielākoties paredz darbu pabeigšanu līdz 30. oktobrim, kad tiks pārtraukta asfalta ražošanas rūpnīcās.

Daļā ielu asfalts jau ieklāts, piemēram, Aglonas ielas posmā no krustojuma ar Liepu ielu līdz vecajam ūdens tornim. Nākamnedēļ tiks pabeigta arī Aglonas ielas ietvju bruģēšana un varēs noasfaltēt piebraucamos celiņus līdz dzīvojamām mājām. Ielas posmā no krustojuma ar Liepu ielu līdz centram jauna asfalta kārtā tiks ieklāta nākamgad, jo tur paredzēts nomainīt pazemes komunikācijas.

Pēc 15. septembra asfalta segumu sagaidīs Daugavpils iela posmā no Liepājas līdz Talsu ielai. Firma «Latspas», kurai uzticēts veikt asfaltēšanu pēc Kohēzijas fonda atbalstītā projekta pa-

beigšanas, jau nākamnedēļ sāks ielas apmaļu uzstādīšanu. Daugavpils ielas visā garumā sakārtošanai (lietus notekūdeņu kanalizācija, ietves, ielu apmales, satiksmi regulējošās zīmes) nepieciešami 526 tūkstoši latu. Pašvaldības vadītājs atzīst, ka Satiksmes ministrija ar finansējuma piešķiršanu pagaidām kavējas, tomēr firma gatava darbus uzsākt. Posms no Talsu ielas līdz pilsētas centram pilnībā tiks rekonstruēts nākamgad, taču transporta satiksme būs iespējama pa šķembu segumu. Līgums paredz, ka pilnībā Daugavpils iela būs remontēt līdz nākamā gada 30. maijam.

A.Adamovičs uzsver, ka pašvaldības speciālisti sekos līdzi, lai termiņā, tas ir, līdz 30. oktobrim, tiktu pabeigta arī citu ielu asfaltēšana (Saltupes, Liepājas), noasfaltēti paplašinātie automašīnu stāvlaukumi.

Nākamgad pilsētā būs informatīvās norādes

Novada domes mākslinieces un tehnikās daļas speciālisti izstrādājuši projektu, kas paredz vairākas pilsētas vietās uzstādīt informatīvās norādes zīmes, lai Preiļu ciemiņi vieglāk varētu orientēties. Mākslinieču ideja paredz, ka uz-

«Patiesības mīlestība
izpaužas prasmē visur
atrast un novērtēt labo.»

J.V. Gēte

neliela bruģēta pamata tiks uzstādīti dekoratīvi stabi ar norādēm par ielu, kultūras un vēstures objektu, sabiedrisko iestāžu atrašanās vietām.

Sakarā ar finansējuma trūkumu projektu plānots īstenot nākamgad, kad šim nolūkam tiks atvēlēti budžeta līdzekļi. Tāpat tiks domāts par ielu nosaukumu plāksniņu, māju numuru papildināšanu un atjaunošanu.

Jaunā mācību gada sākumā stingrāk sekos sabiedriskajai kārtībai

Vakar, 30. augustā, Preiļu novada domes priekšsēdētāja kabinetā notika sanāksme, kuras laikā kopā ar Valsts policijas pārstāvjiem un pašvaldības kārtībniekiem tika pārrunāti jautājumi, kas saistīti ar pastiprinātu sabiedriskās kārtības kontroli jaunā mācību gada sākumā. Kā informē pašvaldības vadītājs A.Adamovičs, īpaša uzmanība tiks pievērsta alkohola tirdzniecības vietām. Pēdējā laikā sastādīti vairāki protokoli par to, ka veikalos alkohols ticis pārdots nepilngadīgām personām.

L.Kirillova

LĪVĀNU NOVADĀ

Konkurss «Topi skaistāks, mans novads!»

Līvānu novada domes izveidota sakoptības skates komisija pirmdien, 27. augustā, devās izbraukumā pa Līvānu novadu, lai apskatītu un izvērtētu sakoptākās mājas un sētas, informē sabiedrisko attiecību speciāliste Līvānu novada domē Ginta Kraukle.

Visaktīvākais šogad bijis Rožupes pagasts, tur konkursam «Topi skaistāks, mans novads!» pieteiktas četras sētas. Skates komisija, kurā darbojas domes deputātu pārstāvis, arhitekts, sabiedrisko attiecību speciāliste, kā arī pārstāvji no Līvānu pašvaldības iestādēm un pagājušā gada konkursa uzvarētāju pārstāvji, vispirms apmeklēja KŪKUSILĻŪ ģimenes māju. Saimnieki daudz darījuši apkārtējās vides pilnveidošanā. Pagalmā ieklāts akmens bruģis, izveidoti jauni celiņi, iekārtota uguns-kura vieta. Ģimene padomājusi arī par atpūtas vietu dārzā, kur iekārtota lapene, kā arī vaļēja nojuma, kur spēlēt novusu vai patverties no lietus.

Pārsteigums komisijai bija LAURENTIJA ANCĀNA dārzs Mežancānos. Neraugoties uz cienijamo vecumu, saimnieks kopj un lolo savu puķu dārzu, kurā sējas arī pašrocīgi gatavotas, miniaturas ēkas — koka baznīca, klētna, vairākas vējdzirnavas. No purva saknēm astoņdesmitgadīgais vīrs izveidojis dažādus interesantus veidojumus — putnus, dzīvniekus, cilvēkus. Apbrīnas vērtas ir četmetrīgās saulespuķes, kā arī ūdensrozes, kas zied saimnieku dīķī.

Savukārt GUNĀRA BUCENIEKA ģimene Rožupes pagasta Drēnos iekopusi plašu ainavu pašā Dubnas krastā. Komisija apbrīnoja gan apstādījumus ap dzīvojamu ēku un pagrabiņu,

gan oriģinālo uguns-kura vietu. Īpaša bija garšaugu dobe atpūtas zonā, kur, gatavojot āra cienastu, iespējams, nopūkt svaigu dilli vai citu garšaugu. Saimnieki bijuši saudzīgi pret dabu, sēta saglabāta dabiskā ainava, dārzā ražo vecās ābeles, apkārt ir plašums, taču visur jūtams cilvēka rūpīgo roku pieskāriens. Ir arī peldvieta, ierīkots āra apgaismojums un laistīšanas sistēma, vērojams veiksmīgs celiņu plānojums.

Turku pagastā pieteicies viens pretendents — tā ir CĒRMENIEKU ĢIMENE ar plašo lauku sētu. Pāris gadu laikā ainava tapusi vēl skaistāka — ierīkota jauna ūdenstīlīne, pagalmā saimniecības zonu no dzīvojamās teritorijas atdala svaigi krāsots žogs. Sēta valda vienkāršība un kārtība, dobēs zied gan ierastās puķes — samtenes, dālijas, miķeļi, gan nezināmas, jaunās šķirnes. Cērmenieku teritorijā atrodas arī vairākus gadsimtus sens mēra lauku kapu kalniņš. Tagad tajā uzstādīts balts krusts, kuru iesvētījis katoļu priesteris Pēteris Vilcāns. Atdusas vietas sakopšana ir cieņas vērta, atzina komisijas locekļi. Tāpat kā milzīgais darbs, kas ieguldīts lielās teritorijas sakopšanā. Jāatzīmē, ka Cērmenieki bija 2005. gada konkursa uzvarētāji.

Līvānos dārzu vērtētāji viesojās pie DACES SVIRSKAS ģimenes Alejas ielā. Te dārzs dzīvo saimniekiem par prieku, jo ģimene ir darbos ļoti aizņemta, tādēļ dārzam atliek tikai brīvie brīži. Neskatoties uz to, apkārtnē ir rūpīgi plānota un labi kopta. Priekšdārzs ir askētisks, te dominē zaļais mauriņš un bagātīgi ziedoša kannu grupa pie saimniecības ēkas. Savukārt iekšdārzs domāts ģimenes atpūtai — te no garām-gājēju acīm paslēpusies jauka lapenīte, dekoratīvs dīķis ar krāšņiem grīšļu

stādījumiem, arī siltumnīca un dārzenų dobes.

Šogad divas saimniecības startē arī uzņēmumu grupā.

Z/S «IRBENĀJS» Rožupes pagastā, kur saimnieko Punduru ģimene, paralēli dārzenkopībai kopj un iekārto arī piemājas teritoriju.

Šopavasari ierīkoti gaumīgi apstādījumi ar viengadīgajiem un daudzgadīgajiem stādījumiem. Z/s «Irbenājs» arī apgādā apkārtnes iedzīvotājus ar gurķiem un tomātiem, bet pavasarī siltumnīcās pieejams plašs košumaugu stādu klāsts.

Individuālais uzņēmums «DŪRE» Rožupes pagastā iekārtojis divus veikalus. Īpašnieks Jānis Romāns pieder jaunās paaudzes uzņēmējiem un pats apgalvo, ka strādā savam klientam. Veikalā pieņem iedzīvotāju pasūtījumus un īsā laikā vajadzīgā lieta ir atgādāta. Ne tikai pārtika, bet arī saimniecības preces un būvniecībā nepieciešamais. Lauku veikalā jābūt visam, pie tam, izvēlei jābūt plašai, tad klients būs apmierināts, uzskata saimnieks. Viņam nav vienaldzīga arī veikalu apkārtnē — tāpat kā mutei jābūt nomazgātai, tā veikala apkārtnē pievilcīgai, — saka Jānis Romāns. Abi veikali krasi atšķiras no ierastā lauku veikalu stereotipa — šeit pie ieejas zaļo zālīte, zied gaumīgi izvēlētās puķes. Palīgs šajos darbos ir Jāņa māsa. Kā atzīst veikala pārdevējas, arī pircējiem patīkot, ka apkārtnē skaista, to novērtējot un labprāt iegriežoties ne tikai iepirkties, bet arī acis papriecēt.

30. augustā tika vērtēta izglītības iestāžu sakoptība. Savukārt uzvarētāju paziņošana, kā parasti, notiks Latvijas Republikas proklamēšanas dienas sākumā 18. novembrī.

INFORMĀCIJA, REDAKCIJAS SLEJA

Apstiprina Aglonas svētku organizēšanas nodrošināšanas un drošības plānu

Ministru kabinets otrdien, 28. augustā, apstiprināja pasākumu plānu, saskaņā ar kuru nākamgad tiks organizēti svētki starptautiskas nozīmes svētvietā Aglonā. Vienlaikus Ministru kabinets noteica Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētkus, kas norisināsies starptautiskas nozīmes svētvietā Aglonā, par valsts nozīmes pasākumu. Svētki nākamgad notiks no 12. līdz 15. augustam, informē Tieslietu ministrijas (TM) Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Jana Saulīte.

Saskaņā ar valdības lēmumu, tieslietu ministram jāvienojas ar pasākuma tiešo organizētāju – reliģisko organizāciju «Aglonas bazilikas draudze» par termiņiem, kādos iesniedzami pārskati

par pasākumu.

Kā norādīts Tieslietu ministrijas sagatavotajā paskaidrojuma rakstā, pasākuma plānu svētku organizēšanai izstrādājusi Ministru kabineta apstiprināta Aglonas svētku rīcības komiteja.

Plāns nosaka, kādas darbības jāveic valsts institūcijām un Aglonas bazilikas draudzei, lai sagatavotu svētku pasākumus, ir noteikti termiņi dažādu uzdevumu veikšanai un uzdevuma izpildi kontrolējošās institūcijas.

Kopumā plānā iekļauti vairāki desmiti dažādu uzdevumu, kas jāizpilda svētku nodrošināšanai. Tā, piemēram, sabiedriskās drošības, kārtības un ceļu satiksmes organizācijas nodrošināšanai nepieciešams izstrādāt konkrētu plānu. Šis uzdevums jāveic Valsts policijai, bet uzdevuma izpildi kontrolēs Iekšlietu ministrija. Šis darbs jāpaveic līdz 2008.

gada 5. augustam. Katastrofu medicīnas centram līdz nākamā gada augusta sākumam jāaktualizē medicīniskās palīdzības nodrošinājuma plāns un jāveic citi ar sabiedrības veselības nodrošināšanu saistīti pienākumi. Savukārt Aglonas bazilikas draudzei, piemēram, jāizstrādā ugunsdrošības nodrošināšanas plāns telpām, kuras tiek izmantotas pasākumam nodrošināšanai, kā arī bazilikas teritorijai, jāaktualizē un jāsaskaņo ar atbildīgajām institūcijām evakuācijas plāni, jānorīko atbildīgie par ugunsdrošību telpās un teritorijā, jānodrošina atkritumu konteineru un bioloģisko tualešu uzstādīšana pasākuma laikā u.c.

Pasākumā iekļauto uzdevumu izpildes kontrolē iesaistīsies arī Veselības ministrija, Satiksmes ministrija, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un Veselības inspekcija.

Vairāk nekā pusei pārbaudīto cilvēku atklāta osteopēnija un osteoporozē

Veicot mērījumus vairāk nekā 9000 cilvēku 27 aptiekās Latvijas lielākajās pilsētās, 58% konstatēta osteopēnija un osteoporozē. Mērījumi tika veikti kampaņas «Pārbaudi kaulu stiprību savā aptiekā!» ietvaros, ko rīkoja aptieku apvienība «Mana Aptieka» un Šveices farmācijas kompānija «Mepha».

Kampaņas ietvaros 27 aptiekās Latvijas lielākajās pilsētās iedzīvotājiem bija iespēja bez maksas pārbaudīt savu kaulu stiprību un noteikt personisko osteoporozes risku. Kopumā tika izmeklēti 9034 cilvēki, no tiem 7982 sievietes un 1052 vīrieši. 2068 cilvēkiem jeb 23% no visiem pārbaudītajiem tika atklāta osteoporozē, bet 3127 jeb 35% — osteopēnija.

Satraucoši, ka osteoporozē vai nosliece uz šo slimību (osteopēnija) tika atklāta pat gados jauniem cilvēkiem – kādam profesionālam sportistam un pat

ZINĀŠANAI. Osteoporozē ir kaulu vielmaiņas slimība, kuras rezultātā strauji samazinās kaulu masa, kauli kļūst trausli un to lūzuma risks palielinās līdz kritiskai robežai. Savukārt osteopēnija ir osteoporozes sākuma stadija, kam raksturīga samazināta kaulu masa. Osteopēniju laikus atklājot un ārstējot, var atālināt slimības iestāšanos.

sešgadīgam bērnam. Par osteoporozes un osteopēnijas plašo izplatību liecina fakts, ka jau vecuma grupā no 20 līdz 40 gadiem osteopēnija atklāta 30% pārbaudīto cilvēku, savukārt osteoporozē šajā vecuma grupā skārusi jau 3% cilvēkus. Vecuma grupā no 40 līdz 60 gadiem osteoporozē konstatēta jau 10% cilvēku un osteopēnija — 33% pārbaudīto. Savukārt, viskritiskākā situācija, kas saskan arī ar līdzšinējo pasaules statistiku, vērojama vecuma grupā virs 60 gadiem — osteoporozē atklāta 30%,

bet osteopēnija — 36% cilvēku.

Kaulu trausluma slimība osteoporozē ir globāla problēma — pēc Pasaules Veselības organizācijas datiem ar to sirgst katra trešā sieviete un katrs piektais vīrietis pēc 50 gadu vecuma. Pasaulē veiktie pētījumi liecina, ka baltās rases sievietēm ir līdz pat 40% liela varbūtība dzīves laikā ciest no kaulu lūzumiem, kas radušies osteoporozes rezultātā. Risks slimot ar osteoporozē pastāv ļoti plašam iedzīvotāju lokam, tādēļ ļoti svarīgi pēc iespējas agrāk saprast savu personisko osteoporozes risku, jo pastāv daudz profilaktisku iespēju slimību aizkavēt vai pat novērst.

Kampaņas «Pārbaudi kaulu stiprību savā aptiekā!» laikā Preiļos pārbaudījās 766 cilvēki. 182 jeb 24% no viņiem tika atklāta osteoporozē, 255 jeb 33% cilvēkiem atklāja osteopēniju. 329 jeb 43% no pārbaudītajiem cilvēkiem kaulu blīvums bija normā.

Minimālā alga 2008. gadā būs 160 lati

No nākamā gada par 40 stundu darbu nedēļā minimālā darba alga būs 160 lati, bet minimālā stundas tarifa likme — 0,962 lati, «Novadnieku» informē Labklājības ministrijas (LM) Komunikācijas departamenta direktore Lelde Rāfelde.

To paredz valdībā apstiprinātie noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi, tādējādi nodrošinot tiesisku pamatu minimālās darba algas un minimālās stundas tarifa likmes apmēru noteikšanai valstī.

Saskaņā ar noteikumiem minimālo stundas tarifa likmi rēķina atbilstoši 2008. gada darba laika kalendāram, ņemot vērā gada vidējo darba stundu skaitu mēnesī. Bet pusaudžiem un tiem

cilvēkiem, kuri ir pakļauti paaugstinātam riskam, minimālā stundas tarifa likme būs 1,1 Ls, jo viņiem saskaņā ar Darba likumu ir atļauts strādāt tikai septiņas stundas dienā un 35 stundas nedēļā.

Lai nodrošinātu, ka minimālo darba algu pilnā apmērā saņem tie darbinieki, kuri nostrādājuši visas mēnesī noteiktās darba stundas un kuriem algu par padarīto darbu rēķina pēc minimālās stundas tarifa likmes, darba devējam paredzēts pienākums izmaksāt minimālo algu par padarīto arī tajos mēnešos, kad darba stundu skaits ir mazāks par gada vidējo darba stundu skaitu mēnesī (piemēram, februārī).

Tāpat iekļauta atsevišķa norma, kas paredz, ka darbiniekiem, kuri nostrādājuši visas mēnesī noteiktās darba stundas, un kuriem nolīgta akorda algas

sistēma, aprēķinātā darba alga nedrīkst būt mazāka par minimālo darba algu.

Pēc Finanšu ministrijas aprēķiniem minimālās algas paaugstināšanai no 120 uz 160 latiem no nākamā gada budžetā papildus nepieciešami 16,1 milj. latu. Plānots, ka papildus ieņēmumi budžetā būs 70,6 milj. latu.

Saskaņā ar LM rīcībā esošiem statistikas datiem 2006. gadā minimālo darba algu vai mazāk saņēma 66,2 tūkstoši cilvēki jeb 8,9% no strādājošo kopskaita. Visvairāk minimālās algas saņēmēju — 58,7 tūkstoši cilvēku jeb 88,7% strādā privātajā sektorā, savukārt sabiedriskajā sektorā — 7,5 tūkstoši cilvēku (11,3%).

Atbilstoši 2003. gada noteikumiem par minimālo darba algu un minimālo stundas tarifa likmi šobrīd minimālā alga ir 120 lati, bet minimālā stundas tarifa likme — 0,713 lati.

ZVANI!

Par aktuāliem jautājumiem katru darbdienu uzklausīsim jūs pa tālr. 53-07056.

Par gleznotājiem un gleznošanu

Nāk rudens izgreznot Latviju... Nu, kuram gan sevi cenošam latvietim šī dziesma varētu būt nezināma. Bet, kas gan ir rudens ar saviem dzelteno krāsu spainīšiem, salīdzinot ar dižākiem izgreznotājiem un zīmētājiem. Lūk, apsēdās pie galda ministrs ar Latvijas karti un krāsainu zīmuli rokās. Te svītriņu taisnu, te tāda smuka cilpiņa apmetama, bet šeit ielociņu, un vēl vienu, vēl. Tā, tā. Te viduciši tādi tukši, iezīmēsīm aplīti, bet šeit punktiņus saliksīm. Šito ar zilu krāsu iekrāsosīm, to — sarkanu. Redz, cik smuka Latvijas karte sanākusi. Kā puzzle — no gabaliņiem. Tagad tikai valdībā apstiprināt, un viss, — var atviegloti nopūsties. Vairs neviens pat pikstēt neiedrošināsies, ar likumu būs noteikts, ka visam jābūt savienotam novados. Bet daži neapzinīgi tipi, kas neko nesaprot no tik smalkām lietām kā māksla, nav mierā ar izgreznoto Latviju. Redz, Rīgas rajona padome jauno novadu karti, kuru tik rūpīgi zīmējis Aigars Štokenbergs un ko nākamnedēļ plāno skatīt Ministru kabinetā, dēvē par neatbilstošu likumam un apsver iespēju to apstrīdēt Satversmes tiesā. Pašvaldība uzskata, ka Administratīvi teritoriālās reformas likumā nekur nav paredzēts apvienot novadu ar novadu, un ka novadu veidošanai jābūt brīvprātīgai.

Jāatzīstas, svešas telefonsarunas nemēdzu noklausīties un mani tās neinteresē, kaut arī pēdējā laikā šī lieta varen populāra, bet ministru un citu gudru vīru intervijas vai rakstus gan izlasu itin rūpīgi. Un tā, lūk, ko uzzināju no reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministra Aigara Štokenberga sniegtās intervijas «Latvijas Avīzē». Piemēram, pret novadu izveidošanu visvairāk noskaņoti esot pagastu deputāti, galvenie pagasta budžeta tērētāji. Par to naudu, kas vajadzīga deputātu algām, pašvaldība varētu nopirkt vienu mikroautobusu. Cik zināms, pagastu deputāti par darbu komitejās un padomes sēdēs saņem mēnesī vidēji 20 — 30 latu robežās, un gada laikā šim nolīkam tiek iztērēti aptuveni 2000 latu. Interesanti, kurā vietā par šādu summu nopērkami mikroautobusi? Vēl ministrs ierosinājis, ka lauku ciematos vēstules un citus pasta sūtījumus varētu nodot veikalu jaunkundzēm, bet korespondenci saņemt, piemēram, bibliotēkās. Nu, gudrs mūsu ministrs. Tikpat ziņošs kā viņa priekšnieks, kurš svēti pārliecināts, ka 253 479 Latvijas skolēni skolas ēdienu izmieko.

Ja atceramies, četrus gadus laikā — no 1987. līdz 1991. gadam Latvija bija tukusi galā ar kaut ko tik grandiozu kā savas neatkarības atgūšanu. Latvijas kartes pārzīmēšana, jebšu reforma, velkas jau 15 gadus. Tā ir reāla stresa situācija iedzīvotājiem, smagi neziņas gadi otrā līmeņa pašvaldību institūcijās strādājošajiem un tāpat arī citiem, tūkstošiem cilvēku. Zaudējot vietējo centra izjūtu, cilvēki vairāk pamet mājas un dodas prom uz pilsētām. Žurnālistu gaitās bieži nākas iegriezties bijušo pagastu centros, kuros kādreiz kūsāja dzīvība, bet pēc novadu izveides tie ir tukši, klusi un pamesti. Kādā pagasta iestādē, kurā to dien nedarbojās ne apkure, ne elektrība, stāstīja, ka agrāk, pirms novada izveides šādos gadījumos pagasta saimniecības daļas vadītājs tajā pašā dienā nebūšanas novērsa. Tagad vienā dienā paziņo uz centru. Otrā tur — augšā — saskaņo, trešā — atbrauc bojājumu novērst. Ekonomijas un optimizācijas rezultātā ieguvēji ir novada centros strādājošie, šiem dažiem algas patiešām iespējamas. Bet, piemēram, lai sociālais darbinieks varētu veikt savus pienākumus, apmeklējot atālakās novada vietas, viņam jāreķinās ar benzīna limitu. Un tie nomales pagastu ciemi, kam bija tālu pat līdz sava pagasta centram, tagad nonākuši vēl dziļākā izolētībā.

Var jau būt, ka teritoriālājam reformai ir arī kāds izdevīgums. Šeit es nedomāju tos 200 000 latus, kuri atrodas, ja pagasts ir ar mieru apvienoties, bet kuru nav tiem, kas vēlas palikt patstāvīgi. Tomēr Latvijas kartes pārzīmētājiem un izgreznotājiem kopā ar novadu robežu stīprināšanu tikpat cieši būtu jārupējas, lai pašlaik vēl dzīvie centri nepalik bez dzīvības un kā atdzīvīnāt novadu nomales.

L.Rancāne

Preiļu Valsts ģimnāzijai plašākas telpas

Preiļu Valsts ģimnāzija vasaras laikā ir piedzīvojusi daudzas pārmaiņas — plašāki mācību kabineti, jaunas telpas administrācijas darbiniekiem un skolotājiem, kā arī lielāka bibliotēka un lasītava. Par mācību iestādē brīvlaikā paveikto un gatavošanos jaunajam mācību gadam «Novadnieku» informē Preiļu Valsts ģimnāzijas direktore Ligita Pauniņa.

Lielākās pārmaiņas ģimnāzijā ir piedzīvojis piebūves otrais stāvs, stāsta Ligita Pauniņa. Remontdarbi šajā skolas daļā aizsākās jau pagājušā gada rudenī, un, sākot ar 1. septembri, telpas apdzīvos gan skolotāji, gan audzēkņi. Otrajā stāvā atrodas liels matemātikas kabinets, fizikas kabinets un laboratorija, telpas administrācijai, kā arī metodiskais kabinets skolotājiem. Matemātikas un fizikas kabineti ir aprīkoti ar mēbelēm, kas speciāli piemērotas Eiropas Sociālā fonda Nacionālās programmas projekta «Mācību satura izstrāde un skolotāju tālākizglītība dabaszinātņu, matemātikas un tehnoloģiju priekšmetos» ietvaros saņemtā aprīkojuma novietošanai. Jaunās un modernās ierīces (interaktīvā tāfele, kodoskopi, plakāti, kā arī dažādie uzskates līdzekļi un modeļi), no kurām daļa ģimnāzijas īpašumā bija jau pagājušajā mācību gadā, ir piemērotas laboratorijas darbu un pētniecisko darbu veikšanai. Piebūves otrā stāva

● Preiļu Valsts ģimnāzijas direktore Ligita Pauniņa izrāda paplašinātās bibliotēkas un lasītavas telpas. Foto: A.Svarinska

remontam nepieciešamā nauda nāca no valsts budžeta līdzekļiem. Dabaszinību kabinetu mēbeļu (solu, galdu, tāfeļu, žalūziju, plauktu) iegāde ir izmaksājusi apmēram 9000 latu.

Kā stāsta direktore, vecajā korpusā remontu ir piedzīvojusi ķīmijas kabineta laboratorija. Ķīmijas kabinets ir paplašināts un iekārtots ar jauniem soliēm. To virsma ir klāta ar keramikajām flīzēm, tādēļ galdi ir piemēroti laboratorijas darbu veikšanai.

Paplašināta un izremontēta ir arī bibliotēka, atklāj Ligita Pau-

niņa. Viņa papildina, ka bibliotēka ir aprīkota ar jaunām un ērtām mēbelēm, kas izmaksājušas apmēram 4000 latu.

Sākot ar 1. septembri, direktore bijušajā kabinetā strādās direktora vietnieks ārpusstundu darbā, blakus esošais kabinets tiks atvēlēts mācību grāmatu glabāšanai, bet kādreizējā kanceleja darbosies skolēnu parlamentam. Tā kā šobrīd trūkst finansiālo līdzekļu, šiem kabinetiem būs jāzīti bez jaunām mēbelēm.

5000 latu vērtībā Preiļu Valsts ģimnāzijas teritorijā ir ierīkots

zibensnovēdējs, kas mācību iestādes ēkas pasargās no zibens spērieniem un to izraisītajām sekām.

Mēbeļu iegādi skolas kabinetiem finansē Preiļu novada dome, arī Preiļu Valsts ģimnāzija ir iekonomējusi un nopelnījusi daļu naudas. Vasarās mācību iestādē iznomā telpas nometņu vajadzībām, mācību gada laikā skolā tiek organizēti dažādi kursi, kas arī nes peļņu. «Tā kā ģimnāzijas audzēkņi skolas telpās izturas saudzīgi pret mācību iestādes inventāru, gaitenim vecajā korpusā vairākus gadus nav bijis nepieciešams remonts,» priecājas skolas direktore.

Šogad Preiļu Valsts ģimnāzijā ir nokomplektētas trīs klases, katrā pa 30 skolēniem. Jaunajā mācību gadā pirmo kursu audzēkņi mācīsies matemātikas un dabaszinību, vispārīglokojošā virziena programmā un apvienotajā komerciālo zinību un humanitārā virziena programmā. Vislielāko interesi topošie desmitklasnieki ir izrādījuši par dabaszinību programmu. Tomēr direktore uzsver, ka ir ļoti svarīgi saglabāt līdzsvaru starp humanitārājam zinātnēm un dabaszinībām, jo arī labi valodu speciālisti ir vajadzīgi. «Pagājušajā mācību gadā humanitārā virziena grupa neizveidojās nelielā skolēnu skaita dēļ, tādēļ šogad mēs darām visu iespējamo, lai Preiļu Valsts ģimnāzijā šī programma tiktu apgūta,» stāsta Ligita Pauniņa.

A.Svarinska

Piešķirtas Emīla Gaiļa stipendijas

Bērniem no 24 rajona ģimenēm piešķirtas Emīla Gaiļa stipendijas. To pasniegšana notika Preiļu rajona padomē, piedaloties Latvijas Bērnu fonda (LBF) prezidentam, 9. Saeimas deputātam Andrim Bērziņam, LBF viceprezidentei Vairai Vucānei, pašvaldību pārstāvjiem un bērnu vecākiem, ziņo Preiļu rajona padomes preses sekretāre Irēna Seladina. Stipendiju piešķiršana ir viens no LBF realizētajiem starptautiskās individuālās sponsorēšanas projektiem.

Stipendijas pasniedza goda viesis, Emīla Gaiļa fonda pārstāvis, Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā prezidija priekšsēdis Andrejs V. Ozoliņš, kurš iepazīstināja arī ar fonda dibināšanas pamatdomu un paziņoja skumju vēsti par stipendijas dibinātāja Emīla Gaiļa aiziešanu mūžībā.

Emīla Gaiļa stipendija paredzēta skolēniem ar augstu zināšanu līmeni gan skolas mācību programmas apguvē, gan mācību priekšmetu olimpiādēs, kas nākuši no daudz bērnu ģimenēm, vai arī to ģimenes ienākumi tiek klasificēti kā viduvēji.

Stipendiju saņēmēji pārstāv 14 skolas, viņu kandidatūras izvirzīja mācību iestāžu direktori, izvērtējot skolēnu zināšanu līmeni un ģimeņu materiālo stāvokli.

Uzmundrinājuma un laba vēlējuma vārdus klātesošajiem teica pašvaldību pārstāvji, bet vecāku vārdā abu fondu pārstāvjiem pateicās Helēna Onckule.

Viena diena Latvijā. Pēc 20 gadiem

1987. gadā Latvijā notika unikāla foto akcija «Viena diena Latvijā». Šogad, 31. augustā, pēc 20 gadiem, līdzīga akcija notiek vēlreiz. Akcijā piedalās Latvijas un ārzemju foto profesionāļi. Arī tu vari piedalīties! Visi kopā mēs veidosim Latvijas šodienas vizītkarti, ko salīdzināt ar iepriekš nepublicētajiem vēsturiskās akcijas materiāliem. Šis atskats uz Latvijas vēsturi būs apskatāms īpašā foto albumā, multivizuālajā diskā un foto izstādēs Latvijā un ārpus tās. Viens no foto akcijas «Viena diena Latvijā. Pēc 20 gadiem» organizatoru svarīgākajiem uzdevumiem ir sastādīt tādu

fotografējamo objektu, cilvēku, vietu un unikālu norišu sarakstu, kas pēc iespējas daudzveidīgāk raksturotu tagadējās Latvijas dzīvi.

Pagaidām akcijas organizatori vēl nevar droši apgalvot, cik tēmas akcijas laikā kopumā tiks aptvertas, bet ir jau skaidrs, ka šis skaitsliis sniegsies pāri tūkstošiem. Pirms 20 gadiem tās bija aptuveni 500 tēmas, «Novadnieku» informē akcijas sabiedrisko attiecību pārstāve Vita Mickeviča, piebilstot, ka līdzīgi, kā pirms 20 gadiem, arī šoreiz tiks fotografēti Latvijas novados, reģionos, pilsētās un laukos, jo galvenais uzdevums esot iemūžināt visu,

kas šai laikā ir cilvēku dzīves pamatā. Pirms 20 gadiem akcijas laikā esot bildēti gan varas, gan tautas pārstāvji. Tiesa, toreiz fotogrāfi lielākoties ir iemūžinājuši ikdienišķas, to laiku raksturojošas ainas: darbu šūšanas darbnīcā, frīzētavā, lopu kautuvē, milicijā, tāpat ir fiksēta varietē dejojāju ikdiena, veikalu tukšie plaukti, Olgas Rajeckas kāzas un tūkstošiem citu sižetu. Kopumā toreiz tika iegūtas aptuveni 30 000 fotogrāfijas.

Šogad akcijas «Viena diena Latvijā. Pēc 20 gadiem» fotogrāfi darbosies arī vairākās pasaules valstīs, tai skaitā arī Amerikā, Japānā

un Īrijā. Šajās valstīs darbosies arī īpaši foto akcijas koordinatori. Šo fotogrāfu uzdevums būs darboties tajās pilsētās, kurās Latvijā vārds skan caur mākslu, mūziku, kā arī Latvijā augstu vērtētiem un pasaulē atzītiem produktiem.

Kā «Novadnieka» izdevās noskaidrot no akcijas organizatoriem, Preiļu rajonā tiks fotografēti Preiļu rajona dīķi, Aglonas bazilika, stikla rūpnīca (SIA Lettglas) Līvānos, siera rūpnīca Preiļos, J.Raiņa muzejs Jasmuižā, veco ļaužu pansionāts Saleniekos u.c. objekti.

T.Elste

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

SIA PREIĻU
SAIMNIEKS

NEKRĀJ KRĀMUS!

NODOD NOLIETOTĀS ELEKTROPRECES PĀRSTRĀDEI

SIA „Preiļu saimnieks” pieņemšanas punktā:

Preiļos, Mehanizatoru ielā 1, darba dienās no 8:00 līdz 12:00 un no 13:00 līdz 17:00, sestdienās no 8:00 līdz 12:00 un no 13:00 līdz 16:00

UN PIEDALIES IZLOZĒ

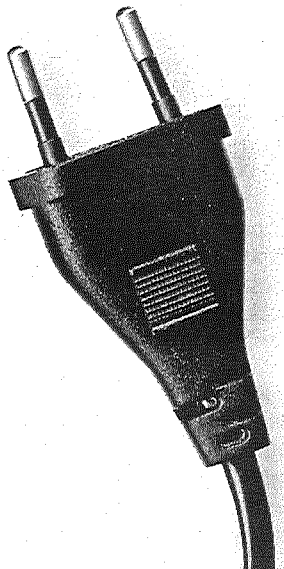
Balvās divas dāvanu kartes Ls 30,- vērtībā jaunu elektroreču iegādei.

Izlozes un rezultātu paziņošana divās kārtās 6.septembrī un 27.septembrī.

Tālrunis uzziņām 65307086, 29420721

UZMANĪBU! Noliektās elektroreces nedrīkst būt izjauktas!

LATVIJAS
ZALĀIS
PUNKTS®

Veikali Preiļos un Aglonā gūst panākumus

Valsts valodas centra inspektore Marija Stalidzāne «Novadnieku» informē, ka akcijas «Valsts valoda veikalā» pirmajā vērtēšanas kārtā maksimālo punktu skaitu — 30 — ieguvuši divi veikali.

Tie ir SIA «SALANG-P» veikals «Rotaļlietas», kas atrodas Preiļos, Raiņa bulvārī 17 (veikala vadītājs Gunārs Svilāns), un SIA «Antaris» «Sauls veikals», kas atrodas Aglonā, Somersetas ielā 33 (veikala vadītāja L.Kolesova). Šie veikali izvirzīti piedalīties akcijas otrajā kārtā, kad tos vērtēs ekspertu komisija.

Akcija turpinās visos Latvijas pilsētu un rajonu veikalos līdz 1. oktobrim un tās gaitā gan iedzīvotāji, gan uzņēmēji var pieteikt tirdzniecības objektus kā «latviešu valodai draudzīgus veikalus», kas ļaus paplašināt valsts valodas lietojumu publiskās informācijas vidē.

Samazina minimālo skolēnu skaitu pilsētas skolu klasēs

Jaunais mācību gads tuvojas ar dažādām izmaiņām. «Novadnieka» lasītājus ar tām iepazīstināja rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis. Būtiskākās izmaiņas saistītas ar klašu piepildījumu. Valdība izrādījusi pretimnākšanu rajonu centru skolām, samazinot klases atvēršanai nepieciešamo minimālo audzēkņu skaitu. Līdz šim pilsētas skolās klasi varēja atvērt, ja bija 18 skolēni, tagad pietiks ar 15. Līdz ar to būs iespēja izvairīties no daudzskaitlīgām klasēm, piemēram, vienas klases ar 30 skolēniem vietā izveidot divas.

Lauku pamatskolās joprojām klases atvēršanai nepieciešamais audzēkņu skaits – astoņi – palicis nemainīgs. Ja minētais skolēnu skaits klasē nesasnā, tā ir jāapvieno ar kādu citu. Taču jaunie noteikumi paredz, ka drīkst apvienot ne vairāk kā divas klases, un kopskaitā jābūt ne mazāk par astoņiem skolēniem. Pēc provizoriskiem datiem jaunajā mācību gadā rajonā varētu būt 25 apvienoto klašu komplekti. Taču atsevišķās skolās ir tāda situācija, ka arī pēc klašu apvienošanas minētais skolēnu skaits nesasnā. Kā teica Andrejs Zagorskis, Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) ierosinājusi katru šādu atsevišķu gadījumu saskaņot, lai nenāktos klasi slēgt un bērnus sūtīt uz citu skolu.

Pedagogi saņems vairāk

Izmaiņas skārušas arī pedagogu darba samaksas noteikumus. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, klāt nāks papildus 50 latu uz vienu likmi (par ko noteikti 290 latu), kā to solījusi IZM. Ar valdību panākta vienošanās, ka pedagogi saņems apmaksu arī par citu darbu – konsultāciju stundām un burtnīcu labošanu, kas attiecas uz vairākiem priekšmetiem. Līdz ar to pedagogi saņems lielāku algu, taču palielinājums būs atkarīgs no katra ieguldītā darba. Tomēr izglītības darbinieku arod biedrība uzskata, ka valdība nav pildījusi solījumu tajā ziņā, ka pedagogu darba samaksa tagad vairs nav piesaistīta minimālajai mēnešalgai valstī. Iepriekš bija noteikts, ka, tai paaugstinoties, automātiski palielinās arī skolotāju algas. Pašlaik pedagogu algu palielināšanas grafiks atpaliek no minimālās mēnešalgas celšanas. Piemēram, minimālā mēneša alga valstī kārtējo reizi tiks paaugstināta, sākot no nākamā gada 1. janvāra, bet skolotājiem nākamais paaugstinājums paredzēts tikai nākošā gada septembrī.

Iecerēts, ka 2009./2010. mācību gadā varētu tikt ieviesta jaunā skolotāju darba kvalitātes vērtēšanas sistēma, kura skolotājiem ļaus veidot profesionālo karjeru. To veidos piecas kvalifikācijas pakāpes: jaunākais pedagogs, pedagogs, vecākais pedagogs, rajona eksperts, valsts eksperts. Skolotāji darba kvalitātes vērtēšanai varēs pieteikties brīvprātīgi, viņu alga būs atkarīga no kvalifikācijas pakāpes.

Dokumentu kārtotāņu bremsē neizdarības «augšā»

Šoruden gausi rit skolu dokumentācijas kārtošana, direktori ir neziņā ar tarifkācijas dokumentu jautājumiem, atskaitēm. Andrejs Zagorskis kritiku vērsa IZM adresē, jo šajā iestādē ar grūtībām saņemami skaidrojumi par jaunajiem grozījumiem normatīvajos aktos, bet atsevišķi dokumenti, kas vajadzīgi skolu direktoriem, vēl nav pieejami pat internetā. Piemēram, izglītības pārvalžu ekonomisti uz IZM saistībā ar skaidrojumiem par darba samaksas noteikumiem aicināti tikai 31. augustā.

Mainīta pārceļšanas kārtība

Šogad mainīta skolēnu pārceļšanas kārtība. Līdz šim varēja pārcelt no vienas klases uz nākamo, ja skolēnam bija ne vairāk par trīs (pamatskolas klasēs) vai diviem (vidusskolā) vērtējumi, kas zemāki par četrām ballēm. Turpmāk, lai pārceltu nākamajā klasē, 1. – 4. klašu skolēniem var būt ne vairāk par vienu, un 5. – 12. klašu skolēniem – ne vairāk par diviem nesekmīgiem vērtējumiem.

Izmaiņas arī pēcpārbaudījumu kārtībā. Līdz šim nepieciešamību pēc tiem noteica pati skola. Tagad IZM uzlikusi par pienākumu, ka visiem skolēniem, kam jāpaliek uz otru gadu, obligāti organizējamais papildnodarbinības mācību gada beigās līdz divām nedēļām, un četras dienas atvēlētas pēcpārbaudījumu kārtotai.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Konferencēs uzsākts dialogs starp skolu un valsti

Preiļu rajona pedagogi, skolu direktori, rajona izglītības pārstāvji piedalījās Daugavpilī notikušajā vispārējās vidējās un profesionālās izglītības iestāžu vadītāju un pedagogu reģionālajā konferencē «Dialogs un saskaņota rīcība izglītībā».

Kopumā Latvijā notika piecas reģionālās konferences. Latgales pedagogi konferences ievaddaļā piedalījās plenārsēdē, ko vadīja Vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanas valsts aģentūras konsultatīvās padomes priekšsēdētājs, Liepājas pedagogijas akadēmijas rektors Oskars Zids, un noklausījās Izglītības un zinātnes ministres Baibas Rivžas uzrunu. Plenārsēdē uzstājās arī IZM valsts sekretāra vietniece nozares politikas jautājumos Kristīne Vāgnere un Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības pārstāvis.

Konferences tālākā gaitā notika darbs grupās: struktūrfondu atbalsts pedagogam; vispārējās vidējās izglītības saturs; skolas un ģimenes sadarbība; pedagogu darba kvalitāte; izglītības atbilstība darba tirgus prasībām.

Līdzīgas konferences notika arī Talsos, Jelgavā, Valmierā, Rīgā un kopumā pulcēja ap 2000 izglītības darbinieku. To laikā tika apbalvoti katra reģiona labākie pedagogi.

Izglītības un zinātnes ministre Baiba Rivža pozitīvi vērtē konferencu norisi, apspriestos jautājumus un gūtās atziņas, kā arī to, ka ir izdevies apkopot esošās situācijas vērtējumus un formulēt konkrētus priekšlikumus turpmākai visu partneru saskaņotai rīcībai.

Paralēli konferencu darbam notika ministres un IZM pārstāvju tikšanās ar rajona padomju un centrālo pilsētu domju priekšsēdētā-

● Izglītības un zinātnes ministrijas Atzinības rakstus saņēma Rudzātu pamatskolas direktors, rajona fizikas skolotāju metodiskās apvienības vadītājs Vladislavs Sprīngis (no kreisās), Preiļu 1. pamatskolas skolotāja, rajona sākumskolas skolotāju metodiskās apvienības vadītāja Astrīda Čerpakovska, Preiļu Valsts ģimnāzijas direktora vietnieks, rajona informātikas skolotāju metodiskās apvienības vadītājs Juris Erts.

jiem. To laikā pārrunāti IZM un pašvaldībām aktuāli jautājumi – efektīva izglītības pārvaldes sistēma administratīvi teritoriālās reformas kontekstā; ES struktūrfondu veik-

smīgs ieguldījums reģionu iedzīvotāju izglītībai 2007. – 2013. gadā; profesionālās izglītības attīstība atbilstoši reģionu vajadzībām; pašvaldību loma izglītības attīstībā.

Jaunajā mājvietā durvis ver rajona bērnu un jauniešu centrs

Uz jauno mājvietu šajās dienās pārceļas rajona bērnu un jauniešu centrs. Daudzajiem pulciņu audzēkņiem būs jāpārieš, ka līdz centram jāmeļo tālāks ceļš, jo tagad tas atrodas Kooperatīva ielā 6, Preiļu Valsts ģimnāzijas piebūves ceturtnajā stāvā. Centrs aizņems vairāk nekā 450 kvadrātmetrus, ar laiku ēkā tiks ierīkots lifts.

Kā informēja bērnu un jauniešu centra direktore Aija Caune, jau nākamnedēļ, sākot ar 4. septembri, jaunajā mājvietā tiek gaidīti bērni

– gan pašreizējie audzēkņi, gan tie, kas vēlas iestāties pulciņos, gan arī citi intereenti, kas grib iepazīties un aplūkot centra jaunās telpas. Līdz 14. septembrim centrā būs atvērta durvju dienas, bet jaunu audzēkņu uzņemšana risināsies visu septembri. Šajā mācību gadā iestādes audzēkņiem tiek piedāvātas 43 dažādas interese izglītības programmas, 16 no tām strādā skolās. Kopumā centrā būs 51 grupa. Jau pagājušajā mācību gadā veiksmīgi darbojās jaunie pulciņi «Sūsim zverņiņus», dambretistu pulciņš, ritma deju grupa «Peciņas» pirmsskolas ve-

cuma bērniem. Šogad sāks darboties trīs jaunas programmas. Viena no tām būs «Datorpriekš» 6. – 8. klašu skolēniem, otra – brīvā apmeklējuma klubīnš «Domīņa» audzēkņiem no 5 līdz 15 gadiem, trešā programma sauksies «Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmija», un tās ietvaros aicinās dzbiesmu dziedāšanas sacēstību «Lakstīgala», kā arī skatuves runas un literāro kompozīciju «Tu esi Latvija» Latgales reģiona konkursu dalībniekus. Daudz pasākumu iecerēts sakār ar gatavošanos Latvijas 90. dzimšanas dienai.

likumdošanā, kā arī ar jauno iestādes adresi.

Jaunajā mācību gadā rajona bērnu un jauniešu centram uzticēta trīs liela mēroga pasākumu rīkošana. Preiļos 24. maijā notiks visas Latvijas sarīkojums «Latvju bērni danci veda», kas pulcinās 3000 mazo dejotāju. Centrs uzņems arī latviešu tautas dziesmu dziedāšanas sacēstību «Lakstīgala», kā arī skatuves runas un literāro kompozīciju «Tu esi Latvija» Latgales reģiona konkursu dalībniekus. Daudz pasākumu iecerēts sakār ar gatavošanos Latvijas 90. dzimšanas dienai.

Izglītības iestāžu vadītāji tikās darba seminārā

Rajona padomes zilē uz tradicionālo augusta semināru pulcējās izglītības iestāžu vadītāji, lai pārrunātu svarīgākos jautājumus saistībā ar gatavošanos jaunajam mācību gadam. Semināru vadīja rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis, vispirms sveicot un direktoru saimē ievadot trīs jaunās izglītības iestāžu vadītājas: Galēnu pamatskolas direktori Gunitu

Strodi, Rožupes pamatskolas direktori Guntu Jaudzemu, Riebiņu vidusskolas direktori Inetu Anspoku.

Klātesošos sveica 9. Saeimas deputāts Jānis Eglītis, informējot arī par novadu reformu un skolu attīstības izmaiņām šajā kopsakarībā.

Andrejs Zagorskis iepazīstināja direktorus ar izglītības aktualitātēm jaunajā mācību gadā, bet skolu speciāliste Dzintra Šmukste analizēja

pagājušā mācību gada eksāmenu rezultātus.

Uz tikšanos ar skolu vadītājiem bija ieradies Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes komandieris – kapteinis Valērijs Haritonovs, kurš atgādināja par ugunsdrošības jautājumiem skolās un obligātajām prasībām šajā jomā. Valērijs Haritonovs bija sagādājis arī patīkamu pārsteigumu – muzikālo apsveikumu, ko pats

izpildīja, dziedot un spēlējot uz ģitāras.

Par skolēnu tiesībām un pienākumiem runāja Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspektore Rita Vasīļjeva, atzinīgi vērtējot to, ka Preiļu rajona skolās līdz šim nav konstatēti būtiski bērnu tiesību pārkāpumi. Uz sadarbību aicināja Valsts probācijas dienesta Preiļu teritoriālās struktūrvienības vecākā referente Rītna Vīgule.

Zinību dienas novados

Preiļu novadā jau vairāku gadu garumā ieviesta jauka tradīcija ar skaistu koncertu noslēgt parka vasaras sezonu un ievadīt jauno mācību gadu. Arī šogad 3. septembrī, pirmajā mācību dienā, novada iedzīvotāji tiek aicināti uz koncertu, kurā piedalīsies Liene Šomase un Jānis Moisejs, Preiļu grupa «D – Light», grupa «Bez PVN». Koncerta sākums pulksten 19.00. Novada skolu pedagogiem, skolu tehnikājiem darbiniekiem, 9. un 12. klašu audzēkņiem, kā arī bērniem līdz 12 gadu vecumam ieeja bez maksas. Šo dāvanu skolēniem un skolotājiem sagādājusi Preiļu novada dome un «Unibanka», kas bijuši šāda pasākuma sponsori arī iepriekšējos gados.

Livānu novada jaunatnes lietu komisija un Livānu bērnu un jauniešu centrs uz pēdējās vasaras dienas pasākumu un diskotēku aicina 31. augustā pulksten 16.00 Livānu tradīciju laukumā. 1. septembrī pulksten 11.00 Rožupes kultūras namā bērnu rotaļu svētki. Uz abiem pasākumiem ieeja bez maksas.

Riebiņu novadā svētki «Uz gaismas pusi skolas zvani sauc» skolēniem, vecākiem un skolotājiem paredzēti 1. septembrī. Tie notiks Riebiņu kultūras namā, sākums pulksten 19.00. Programmā koncerts ar grupas «Romeo» piedalīšanos, ballē spēlēs «Trīs viri laivā». Ieeja brīva.

Par apetītes trūkumu skolās nesūdzas, būtu tikai, ko ēst

Brīvpusdienu piešķiršana visiem sākumskolēniem būtu ēdiena izniekošana, tā paziņojis premjers Aigars Kalvītis, tiekoties ar rajonu laikrakstu pārstāvjiem. Liela daļa Rīgas skolēnu uz kopsaldiem vispār neejot, — to premjers zinot no savu bērnu pieredzes.

Ar ieceri nodrošināt valsts apmaksātas pusdienas sākumskolas skolēniem visā Latvijā klajā bija nākusi Bērnu un ģimenes lietu ministrija. Kaut arī politiķu solījums izskanēja jau pirms 9. Saeimas vēlēšanām, līdzekļi šim nolūkam 2006. gada budžetā netika paredzēti, tomēr dodot cerību, ka tos varētu iekļaut 2007. gada budžeta grozījumos. Taču tas nenotika, un sakarā ar pretinflācijas pasākumiem cerības uz valsts pretimnākšanu ģimenēm skolēnu ēdināšanas apmaksāšanā ir gandrīz izzudušas. Kā izrādās, pats Ministru prezidents dzīvo pārliecībā, ka ģimenes ir pārtikušas, bērni pusdieno kafējnicās un skolas zupai neskatās ne vairs. Tajā pašā laikā lauku pašvaldības jau gadiem ilgi saviem spēkiem risina jautājumus par bērnu ēdināšanas pilnīgu vai daļēju apmaksāšanu. Iespējamās robežās tiek sniegta arī materiālā palīdzība, sagatavojoties skolas gaitām.

«Novadnieks» apzināja visas rajona pašvaldības, lai noskaidrotu, cik dārgās kafējnicās pusdienas ietur mūsdienu bērni, un, savu brīnumu, izrādījās, ka skolas ēdnīcas, lielākoties, arī ir vienīgā vieta, kur skolēni pusdieno.

Riebiņu novadā skolēnu ēdināšana daļēji apmaksāta

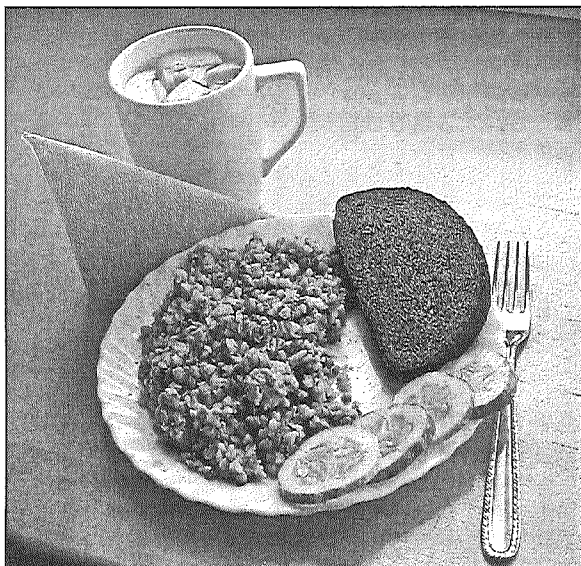
Dravnieku, Galēnu, Gailišu, Silajāņu, Siļukalna, Rušonas pamatskolas, Riebiņu vidusskolas, Riebiņu pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņiem ir nodrošināta no RIEBIŅU novada domes budžeta daļēji apmaksāta ēdināšana. Kā informēja pašvaldības ekonomiste Sanda Čingule, katra skolēna vai bērnodarza audzēkņa ēdināšanai tiek piešķirti 2,50 latu mēnesī. Iepriekšējos gados šī summa bijusi mazāka — divi latu mēnesī, bet sakarā ar inflāciju un cenu celšanos, sākot ar šī gada janvāri, tā palielināta par 50 santīmiem. Pārējo summu piemaksā vecāki, par tās lielumu vienoties katrā skolā atsevišķi. Skolas bērnu ēdināšanai no šī gada janvāra līdz maijam no pašvaldības budžeta iztērēti 2150 latu. Bez tam vairāku trūcīgu Rušonas un Gailišu pamatskolas skolēnu ēdināšanu apmaksājis Latgales skolu atbalsta fonds «Veronika», kopumā šim nolūkam pašvaldībai pārskaitot 369 latus. Taču daļēja pusdienu apmaksāšana nav vienīgā pašvaldības pretimnākšana skolēnu ēdināšanā, uzsvēra Sanda Čingule. Nereti vecāki piemirst, ka pašvaldība apmaksā pavāru darbu, produktu pievešanu, izdevumus par elektroenerģijas vai gāzes patēriņu ēdiena gatavošanā, nodrošina skolu ar virtuves iekārtām, mēbelēm, traukiem.

Savukārt trūcīgu vai daudz bērnu ģimeņu atvases no maksas par pusdienām atbrīvotas pilnībā. Laikā no janvāra līdz augustam šo bērnu ēdināšanai novadā iztērēti 665 latu, informēja Sanda Čingule.

Lauku pašvaldību budžets nav tik liels, kāds tas ir pilsētām, kurās koncentrēti uzņēmumi, ir lielāks strādājošo skaits un līdz ar to vairāk nodokļu, kas veido budžeta ieņēmumus, tāpēc mēs pagaidām nevaram runāt par brīvpusdienu piešķiršanu, teica ekonomiste, un ir skumji, ka valdība tā arī neatrod naudu šim mērķim.

Kalviša teikto nevēlas pat komentēt

Uzzinot Aigara Kalviša teikto, ka brīvpusdienas visiem skolēniem ir ēdiena izniekošana, rūgti smējos. Viņa vārdus nevē-

los pat komentēt, teica SAUNAS pagasta padomes priekšsēdētāja Emīlija Kokorīte. Premjers tādējādi nodemonstrēja, ka pilnībā nepārzina situāciju laukos. Pie mums nav ne kafējnicu, ne bāru, ne bistro, ne arī tādas rocības, lai bērni pusdienotu šikās ēstuvēs un atteiktos no skolas virtuvē gatavota ēdiena, sacīja pašvaldības vadītāja. Saunas pagastā jau gadu gadiem ieviesta tāda kārtība, ka abās — Priekuļu un Salas — pamatskolās visiem skolēniem no 1. līdz 9. klasei tiek piešķirtas brīvpusdienas. No pagasta budžeta katra skolēna ēdināšanai dienā tiek atvēlēti 25 santīmi. Vai par tik nelielu naudas summu iespējams pagatavot pilnvērtīgu ēdienu? Emīlija Kokorīte šīs šaubas noraida. Abās skolās esot pieņemts, ka dārzeņus (kartupeļus, burkānus, bietes un citus) dāvinot vecāki — vietējie lauksaimnieki. Bērni nemēdzot atteikties no pusdienām, gluži otrādi — tās ar gaidīšanu gaidot. Pirmsskolas grupas bērniem dienā paredzēta pat trīsreizēja bezmaksas ēdināšana. Arī bez tam mazajiem diena liekoties par garu, un tāpēc pavāres pacenšoties sagatavot kādu našķi vēl ceturtaī ēdienreizei.

Katru gadu no pašvaldības budžeta ēdināšanai piešķirtā summa tiek pārskatīta un palielināta atbilstoši cenu pieaugumam. Arī šogad rudens nāk ar jaunu cenu palielinājumu maizei, piena produktiem.

Lai palīdzētu ģimenēm pirms jaunā mācību gada nodrošināt savas atvases ar skolai vajadzīgām lietām, pēc pagasta padomes lēmuma ikvienam skolēnam piešķirts vienreizējs pabalsts 15 latu apmērā. Nauda jātērē tikai mācību piederumu iegādei, — tāds bija deputātu viedoklis. Tāpēc divos Preiļu veikalos, kuros nopērkams bērnu apģērbs, skolas somas, rakstāmpiederumi un tamlīdzīgas lietas, sagādātas dāvanu kartes. Kopumā pagasta padome šim nolūkam atvēlējusi aptuveni 2000 latu.

Paēdis neēdušu nesaprot

SUTRU pagasta padome jau vairāku gadu garumā savas pašvaldības skolēniem nodrošina daļēji apmaksātu ēdināšanu, piešķirot vienu latu mēnesī. Vecāki ik mēnesī maksā četrus latus. Šī kārtība par daļēju apmaksu attiecas gan uz pirmsskolas sagatavošanas grupu, gan uz skolēniem, kuru deklarētā dzīvesvieta ir Sutru pagastā, no 1. līdz 9. klasei ieskaitot, neatkarīgi no tā, vai bērns mācās savas vai apkārtnē pašvaldību skolās. Tiem bērniem, kuri skolā nodarbināti ilgāk, tiek gatavots launags, par ko vecākiem mēnesī jāmaksā 2,50 latu. Sakarā ar inflāciju un cenu paaugstināšanos, no pašvaldības budžeta piešķiramā summa regulāri tiek pārskatīta. Jau vairāku gadu garumā, sagaidot 1. septembri, vienreizējs pabalsts tiek piešķirts pirmklasniekiem. Šogad katram, kurš uzsāks skolas gaitas, pašvaldība atvēlējusi 15 latus.

Paēdušais neēdušu nesaprot, teica Sutru pagasta padomes priekšsēdētāja Valija Ruisa par Aigara Kalviša izteikumu, ka

brīvpusdienas skolās būtu ēdiena izniekošana. Daudziem bērniem skolas pusdienas ir vienīgā kārtīgā ēdienreize dienā, uzsvēra pagasta vadītāja, un zēl, ka valsts vadītāji nezina patieso situāciju, kādā dzīvo lauku ģimenes. Valsts apmaksātas brīvpusdienas skolās ģimenēm būtu reāla palīdzība.

Pašvaldības atbalsta savu iespēju robežās

Augošs organisms prasa savu, un skolēnam, kurš mājas atstājis agrā rītā, pēc vairākām klasē pavadītām stundām izsalkums ir liels. Tad tiek mērots ceļš uz skolas ēdnīcu. Aglonas vidusskolā, kā informēja

lietvede Viktorija Bahromkina, ieviesta tāda kārtība, ka tiek piedāvāti dažādi ēdiena komplekti par 20, 40 vai 50 santīmiem. Ēdināšanas taloni jānopērk iepriekš.

Savukārt AGLONAS pagasta sociālā dienesta vadītāja Ārija Perševica pastāstīja, ka trūcīgo ģimeņu bērniem no 1. līdz 12. klasei pusdienas apmaksā no pašvaldības budžeta, rēķinot 40 santīmus dienā. Vecākiem, kas atbilst šādām statusam, pagasta padomei jāuzraksta iesniegums. Pašlaik apmaksātu pusdienu saņemšanai jaunajā mācību gadā pieteikti jau 15 bērni. Aglonas pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņu vecākiem, kuri atzīti par trūcīgiem, bērnu ēdināšanas izdevumi tiek segti 50 procentu apmērā.

Ārija Perševica informēja, ka no pašvaldības budžeta ik gadus tiek piešķirts vienreizējs pabalsts topošajiem pirmklasniekiem, šogad tās ir dāvanu kartes, katra 10 latu apmērā.

PREIĻU novada sociālā dienesta vadītājas pienākumu izpildītāja Anīta Gāga informēja, ka visās novada skolās: Aizkalnes un Preiļu 1. pamatskolā, Preiļu 2. vidusskolā, Preiļu Valsts ģimnāzijā brīvpusdienas saņem tie bērni, kuru ģimenes atzītas par trūcīgām, tas ir, — uz vienu ģimenes locekli nesanāk puse no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas (šobrīd 60 latu, — puse no 120 latiem), kā arī daudz bērnu ģimeņu (sākot no četriem bērniem) atvases. Mēneša beigās skolas piesūta rēķinus par reālo brīvpusdienu saņēmēju skaitu, jo var gadīties, ka skolēns ir slimojis vai citu iemeslu dēļ neapmeklējis skolu. Savukārt bērnodarza audzēkņu vecākiem, kas atzīti par trūcīgiem, jāmaksā puse no atvases uzturēšanas izdevumiem.

Pašlaik no trūcīgajām ģimenēm sociālajā dienestā tiek pieņemti iesniegumi vienreizēja pabalsta 15 latu apmērā piešķiršanai mācību piederumu iegādei. Anīta Gāga atklāja, ka jau saņemti 17 iesniegumi.

Jersikas pamatskolas direktora vietniece Ilona Karpenko pastāstīja, ka vecāki par bērnu pusdienām maksā 20 santīmus dienā, kā arī piegādā dārzeņus. Trūcīgu ģimeņu atvases saņem no JERSIKAS pagasta budžeta apmaksātas brīvpusdienas, šādu ēdāju skaits ik mēnesī ir apmēram 25. Var pieteikties arī uz launagu, papildus samaksājot piecus santīmus dienā. Ilona Karpenko teica, ka nenākas redzēt «izniekotu ēdienu», bērni bieži vien lūdz papildporcijas.

Ik gadus pirms 1. septembra pagasta trūcīgas ģimenes saņem arī pabalstus mācību piederumu iegādei. Pabalsta saņemšanai ar iesniegumu jāgriežas pagasta padomē.

Pelēcu pamatskolā visi skolēni, sākot no piecgadīgo un sešgadīgo grupas, beidzot ar 9. klasi, saņem pašvaldības apmaksātas pusdienas, stāstīja PEĻĒCU pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Kovaļevskis. Ik gadus, uzsākot skolas gaitas, vienreizējs pabalsts tiek piešķirts arī

pirmklasniekiem. Aigara Kalviša izteikumu nekomentēšu, teica pašvaldības vadītājs. Būsim priecīgi, ja rūpes par skolēnu ēdināšanu uzņemsies valsts, jo tad līdzekļus varēsīm izmantot citām vajadzībām, bet, ja nē, — tiksim galā saviem spēkiem, viņš piebilda.

Brīvpusdienas saņem arī Rudzātu vidusskolas mazturīgo ģimeņu bērni. Kā pastāstīja pagasta padomes sekretāre Anna Cakule, ģimeņu materiālo stāvokli izvērtē sociālais darbinieks, bet lēmums par brīvpusdienām tiek pieņemts RUDZĀTU pagasta padomes sēdē. Materiālā palīdzība — šogad 25 latu apmērā — tiek sniegta arī pirmklasnieku ģimenēm, pošot viņus uz skolu.

VĀRKAVAS novadā ir trīs skolas. Vanaugu pamatskolā iepriekšējā mācību gadā par pusdienām bija jāmaksā 15, Rimicānu pamatskolā — 20, Vārkavas vidusskolā — 20 santīmi. Trūcīgo ģimeņu bērni saņēma no pašvaldības budžeta apmaksātas brīvpusdienas. Dažs varbūt jautās, — kāpēc pusdienas ir tik lētas, teica Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne, taču jāņem vērā, ka pašvaldība piedalās skolēnu ēdināšanas apmaksāšanā, no budžeta sedzot izdevumus par elektroenerģijas un ūdens patēriņu, jaunu iekārtu un trauku iegādi, remontdarbiem, maksājot algas pavāriem. Ēdiens uz šķīvjiem nepaliek, teica Antra Vilcāne.

Novada trūcīgo un daudz bērnu (sākot no trim bērniem) ģimeņu atvasēm ir iespēja saņemt vienreizēju pabalstu desmit latu apmērā mācību piederumu iegādei.

Visu nevar uzvelt sabiedrības pleciem

VĀRKAVAS pagasta padomes priekšsēdētājs Artūrs Stagers ir pretinieks idejai par brīvpusdienu piešķiršanu visiem skolēniem un uzsvēra, ka nevajag censties vecākus atbrīvot no rūpēm par saviem bērniem. Viņiem jādara viss, lai nodrošinātu iztiku, teica pašvaldības vadītājs. Protams, apstākļi var dažādi mainīties, viņš sacīja, un ģimene uz laiku nonākt smagā situācijā. Bet darbs ir jāmeklē un jāatrod, nevis cilvēki jāpīrādina pie domas, ka pagasts vai valdība par bērniem parūpēsies. Katrs iesniegums par brīvpusdienu piešķiršanu pagasta padomē tiek izskatīts individuāli, tāpat arī lūgums pēc pabalsta sakarā ar mācību piederumu iegādi.

Domā par pašvaldības apmaksātām brīvpusdienām visiem sākumskolas skolēniem

Pagājušajā mācību gadā LĪVĀNU novada skolās brīvpusdienas bija piešķirtas 257 bērniem. Kā informēja novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle, domes komitejās jau atbalstīta iecere par brīvpusdienām visiem 1. — 4. klašu skolēniem Līvānu novadā neatkarīgi no vecāku ienākumiem. Šādu iespēju Līvānu novada domes sociālais dienests piedāvās visticamāk no 1. oktobra, kad būs pieņemts attiecīgs domes lēmums. Kopā tie būs 546 bērni 1. — 4. klasēs, kā arī piecgadīgie un sešgadīgie, kuri apgūst obligāto pirmsskolas izglītību. Pēc sociālā dienesta vadītājas Elītas Kuzminas veiktajiem aprēķiniem kopējā summa brīvpusdienu apmaksai no domes budžeta 2007./2008. mācību gadā sastādīs 41 830 latus.

Līvānu novadā noteikta tāda kārtība, ka trūcīgām ģimenēm ir iespējas saņemt vienreizēju pabalstu mācību līdzekļu iegādei, ja nepilngadīgie bērni apmeklē vispārīgltotojošās izglītības iestādes vai profesionālās izglītības iestādes. Pabalsts vienam bērnam noteikts desmit procentu apmērā no piešķiršanas brīdī spēkā esošās minimālās darba algas valstī.

Sagatavoja L.Rancāne

Diabētiskā neiropātija – kā to atpazīt un rīkoties

Lai labāk saprastu slimību, nepieciešamas zināšanas. Cukura diabēts nereti izraisa dažādas komplikācijas, tādēļ svarīgi atpazīt ne tikai slimību, bet būt informētiem par iespējamām komplikācijām, to pazīdēm un izpausmi. Tas var palīdzēt slimību un tās komplikācijas apkarot jau saknē. Šoreiz par vienu no biežākajām cukura diabēta komplikācijām – diabētisko neiropātiju.

Diabētiskā neiropātija ir nervu slimība, ko izraisa daudzas diabētam raksturīgas patoloģijas, piemēram, augsts cukura līmenis asinīs. Neiropātija var bojāt nervus viscaur ķermenī, izraisot notirpumu un dažreiz sāpes rokās, plaukstās, pēdās vai kājās, kā arī problēmas ar gremošanas traktu, sirdi, un dzimumorgāniem.

Kas izraisa nervu bojājumus cukura diabēta slimniekiem?

- ✓ **Vielmaiņas faktori:** augsts cukura līmenis, ilga slimības vēsture, iespējami zems insulīna līmenis, augsts tauku saturs asinīs.
 - ✓ **Nervu – asinsvadu faktori:** slimības dēļ tiek bojāti asinsvadi, kas nogādā skābekli un barības vielas nerviem.
 - ✓ **Autoimūnie faktori,** kas izraisa iekaisumu nervos.
 - ✓ **Mehāniski nervu bojājumi:** piemēram, karpālā kanāla sindroms.
 - ✓ **Iedzimti faktori:** piemēram, palielināts jutīgums pret nervu slimībām.
 - ✓ **Dzīvesstila faktori:** smēķēšana un/vai alkohola (sevišķi – nekvalitatīva vai apšaubāmas izcelsmes) lietošana.
- Kā primārais un galvenais faktors diabētiskās neiropātijas attīstībā tomēr ir paaugstināts cukura līmenis asinīs. Svarīga loma ir arī insulīna līmenim, holesterīna un tā frakciju līmeņiem, kas darbojas kā papildus riska faktori. Mehāniskie faktori, piemēram, karpālā kanāla sindroms parasti attīstās pacien-

tiem, kas strādā roku darbu – no pārslodzes. Jāņem vērā arī traumu sekas, kas var ietekmēt perifēros nervus, kā arī tas, ka cukura diabēta pacientiem ir traucēta nervu atjaunošanās pēc to bojājumiem. Iedzimtie faktori nav korigējami, par tiem vajadzētu atcerēties, ja radiniekiem ir bijusi kāda roku un/vai kāju nervu slimība.

Cik nopietna ir šī cukura diabēta komplikācija?

Neiropātijas ir biežākās cukura diabēta komplikācijas ar augstu saslimstības risku. Perifērās neiropātijas dēļ tiek veiktas 50 – 70% ne-traumatisko kāju amputācijas.

Ap 25% cukura diabēta pacientu ir neiropātiskas sūdzības. 50% pacientu ar vienkāršu izmeklēšanu un 90% ar speciālu izmeklēšanu atklāj neiropātijas. Šo komplikāciju visprecīzāk var noteikt ar mērķtiecīgu tās meklēšanu.

Apmēram 50% diabēta slimnieku ir kāda neiropātijas forma, bet ne visiem ir pilgti izteikti simptomi. Visbiežāk neiropātijas simptomi ir izteikti slimniekiem ar 25 gadu diabēta «stāžu».

Diabētiskā neiropātija biežāk sastopama slimniekiem virs 40 gadu vecuma ar slikti kontrolētu glikēmiju, paaugstinātu tauku saturu asinīs, paaugstinātu asinsspiedienu un palielinātu ķermeņa svaru.

Visbiežāk sastopamais tips ir perifera neiropātija, kas skar rokas un kājas.

Tipiskākās neiropātijas pazīmes

Visa pazīmes var iedalīt «pozitīvajās» un «negatīvajās». Par «pozitīvajām» sauc sāpes, pastiprinātas vai izmainītas sajūtas; par «negatīvajām» – normālo, dabīgo sajūtu pazeminājumu vai zudumu.

«Pozitīvās» pazīmes:

Tās var būt pastāvīgas, dedzinošas, lēkmjveidīgas vai asas sāpes, nepatika-

mas, neciešamas sajūtas. Tā var būt neesoša, bet paciešama kairinājuma sajūta, piemēram, tirpšana. Pie šīm pazīmēm pieskaitāma arī parasti nesāpīga kairinātāja izsauktas sāpes, piemēram, sāpes uz siltumu, spiedienu, pieskārienu. Pastiprinātas sajūtas iespējamas arī sāpīgu kairinātāju, piemēram, dūrienu, aukstumu un karstumu. Tāpat nereti novēro aizkavētu un eksplozīvu atbildi uz jebkuru sāpīgu kairinātāju.

«Negatīvās» pazīmes:

Tās ir sāpju, temperatūras, vibrācijas, spiediena sajūtas pazeminājums vai pat pilnīgs zudums.

Citi neiropātijas veidi

Iespējami arī vēl citi, retāk sastopami neiropātijas veidi. Var būt vērojamas izmaiņas gremošanā, zarnu un urīnpūšļa darbībā, seksuālā funkcijā un svišanā.

Dažiem pacientiem vērojamas sāpes augšstilbos, gurnos, vai sēžamvietā, kā arī iespējama vājuma sajūta kājās (nejaukt ar mugurkaula spondilozes izraisītām sāpēm!).

Atsevišķiem pacientiem vērojams pēkšņs kāda nerva vai nervu grupas bojājums, kas izraisa sāpes vai muskuļu vājumu. Skarts var tikt jebkurš nervs cilvēka ķermenī. Biežāk var tikt skarti nervi, kas nodrošina pēdu atliekšanu un acu kustības.

Ārsti rekomendē pievērst savlaicīgu uzmanību dažādām sava ķermeņa reakcijām.

Gadījumā, ja ir cukura diabēts un kādas no augstākminētajām pazīmēm, jautājiet savam ārstējošam ārstam pēc padoma. Ārsti ir informēti par diabētiskās neiropātijas noteikšanas metodēm, un tās ārstēšanas shēmām.

Jāatceras, ka galvenais nosacījums, lai attālinātu cukura diabēta komplikāciju rašanos un to progresēšanu, ir labi kontrolēts cukura līmenis asinīs!

Konsultēja VAS P.Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas 19. neiroloģijas nodaļas neirologs Ojārs Rubens

VAAD INFORMĀCIJA

Slimību un kaitēkļu izplatība septembrī

Septembrī galvenā uzmanība jāpievērš izaudzētās ražas novākšanai, ražas pasargāšanai no slimībām, kaitēkļiem un zudumiem uzglabāšanas laikā. «Novadnieku» informē Valsts augu aizsardzības dienesta Latvijas reģionālās nodaļas vecākā eksperte agronomijā Anita Trūpa.

Pirms ziemāju sējas no sēklas materiāla jāatšķiro sīkie graudi, kurus parasti inficē pelēkplankumainības, fuzariozes un citas slimības. Sēkla rūpīgi jāattīra no melnajiem graudiem, piemaisījumiem un nezāļu sēklām. Ziemāju sējumos bistamākā slimība ir sniega pelējums, un tāpēc ir svarīga kodnes izvēle, kura to ierobežo. Valsts augu aizsardzības dienesta speciālistu veiktā lauka maršrutu monitoringā konstatēts, ka aizvadāmajā sezonā ziemajos slimību izplatības spektrs bija plašs, tāpēc ir svarīgi izvēlēties pareizo kodni un veikt kvalitatīvu sēklas kodināšanu.

Dārzenu un augļu noliktavas un pagrabus jāgatavo jaunajai ražai. Jāizvāc vecās ražas atliekas, jāizslauka, jāizmazgā grīdas, sienas, kastes un konteinerus vispirms ar ūdeni, tad ar dezinficējošu līdzekli.

Jāseko sīpolu un ķiploku žāvēšanas procesam, parasti sīpolu kakla puve savu postošu ietekmi uz galviņām parāda mēnesi pēc novākšanas. Inficēšanās notiek caur mehāniskiem bojājumiem, lakstu nogriešanas periodā, kad laksti pie kakliņa nav izžuvuši. Augšanas periodā sīpolu galviņas inficēja sīpolu pamatnes puve un milttrasa.

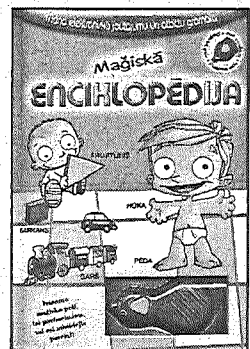
Kartupeļu bumbuļus lakstu puve šajā vasarā sāka inficēt jūlija beigās, vēlāk sāka izplatīties slapjā puve, kraupis. Kartupeļi pēc novākšanas jāapzāvē 2-3 nedēļas tumšā vietā, lai tajos neveidotos solanīns (tā ir stipra inde cilvēkiem un siltasiņu dzīvniekiem). Solanīns veidojas apzaļotos kartupeļu bumbuļos, šādi bumbuļi ir labs stādāmais materiāls, bet pārtikai un lopbarībai nederīgs. Pirms kartupeļu ievietošanas ziemas glabātavās vēlamus tos atdzēsēt, atlasīt slimību, kaitēkļu un mehāniski bojātos bumbuļus. Glabātavās jānodrošina temperatūra +1...+2°C.

Ja **kāpostu** laukos turpinās krustziežu balteņu kāpu barošanās, to ierobežošanai vēl var izmantot bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus. Kāpostu stādījumos vēlamus augus aizsargāt no sausplankumainības. Papildmēslojums ar kalciju novērsīs lapu malu iedegas un galviņu serdes brūnēšanu. Kāpostu un **burkānu** laukos slimību ierobežošanai ieteicams stādījumus nosmidzināt pret pelēko puvi.

Augļu dārzos turpina attīstīties kraupja infekcija, augļu puves. Daudzviet dārzos plaisā augļi, kas veicinās puvi izplatību. Mēneša beigās salnas sprižmeši sāks pārvietoties pa koku stumbru, uzmeklējot vietas olu dēšanai, tāpēc šajā periodā ieteicams uzlikt kukaiņu ķeramās līmes jostas.

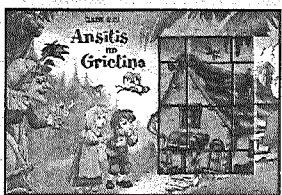
BIBLIOTĒKA IETEIC LASĪTĀJIEM

Rajona galvenā bibliotēka ar laikraksta «Novadnieks» atbalstu ieteic lasītājiem jaunas grāmatas, ko saņēmusi kā dāvinājumu no SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» Zvaigznes grāmatu nama.

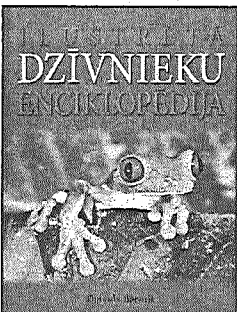

Pirmsskolas vecumā bērniem iznākusi ilustrēta «Maģiskā enciklopēdija». Ar tās palīdzību bērni var ne tikai apgūt ķermeņa daļu nosaukumus, skaitļus, krāsas, ģeometriskās formas, gadalaikus, bet arī paši pārbaudīt savas zināšanas ar klātpievienoto maģisko «peli». Tās degungals jāliek uz atbilstu variantiem un jānospiež poga. Ja atbilde būs pareiza, iedegsies zaļā gaisma un atskanēs «Ta ra ta tāāāā!» Bet, ja kļūdisies, tad iedegsies sarkanā gaisma, un pele iesauksies «Oooooo!». Bērniem šāda nodarbošanās ar grāmatu ir ne tikai izzinoša, bet arī aizraujoša.

Pašus mazākos lasītājus noteikti ie-

priecinās jauki ilustrētā pasaka «Ansis un Grietiņa». Šo grāmatīņu var ne tikai izlasīt, bet arī salikt puzzles ar dažādām ainām no pasakas, jo tai pievienoti arī 12 kubi. Tos pareizi saliekot, iznāks sešas ilustrācijas. Lasi, priecājies un spēlējies!

Deivida Bērniņa grāmata «Ilustrētā dzīvnieku enciklopēdija» ieinteresēs gan mazus, gan lielus lasītājus. Mūsu planēta ir mājvieta ļoti daudziem un dažādiem dzīvniekiem. Tie dzīvo visur – gan augstu kalnos, gan okeāna dzīlēs. Grāmatā var iepazīt vairāk nekā 2000 Zemes iemītnieku – no vissīkākajiem viensūņiem līdz milzu zīdītājiem. Enciklopēdijā ir simtiem ilustrāciju un bagātīgs fakto klāsts, tādēļ tā ir saistoša lasāmviela visai ģimenei.

REKLĀMA

Pilsētas svētku ietvaros
1. septembrī plkst. 19:00
Rēzeknē, Festivāla parkā
Ieeja no 18:00

UGUNIS PAPERDE

BALTIJAS VALSTU UGUNOŠANAS FESTIVĀLS

Dalībnieki:
Black Powder Monkeys (Irija)
Kalvin (Baltkrievija)
Fiesta.lt (Lietuva)
Ugunsmeistars (Latvija)
Hansa Itutulestikud (Igaunija)

GENERAĻSPONSORS
L M T
LATVIJAS MOBILIS TELEFONS

Tumsa
Lauris Reiniks
Fors
re-public
Lāzersovs

Dejas līdz ritam

Vairāk nekā stundu ilga muzikāla
ugunošana uz zemes, ūdens un debesīm!
Dienas pirotehnisko efektu
demonstrācijas!
Skatuves spēcefekti. Kabuki.
Akrobātu uguns šovs!

Billetes sākot no 2.50 Ls
pirotehniskās veikala "Petarde" Rēzeknē, Laicāles ielā 17b un Biliešu parādes kasēs.

inbox
TV

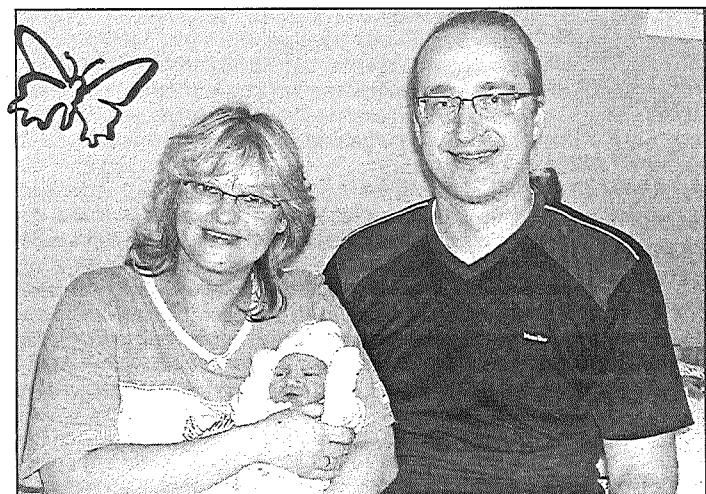
Audz laimīgs, mazais!

22. augustā pasaulei sevi pieteica jauka mazulīte, māmiņas Nataljas Kergeles un tēta Iljas otrais loiojums. Māmiņa atguva spēkus pēc dzemdībām un ļoti vēlējās ar meitiņu ātrāk atgriezties mājās, lai būtu kopā ar vecāko meitu Samantu viņas dzimšanas dienā 24. augustā, kad bērnam apritēja pirmais gadiņš. Jaundzimuši vēl nebija tikusi pie sava vārdiņa, jo vecāki apsvēra, kāds meitai piedētos labāk — Megija vai Elīna.

Nataljas dzīvesvietas oficiālais pieraksts ir Daugavpili, bet faktiski viņa dzīvo Preiļos. Tētis strādā Anglijā, un tur arī nāca pasaulē mazā Samanta. Tagad māmiņa var salīdzināt Anglijas un Latvijas medicīnisko sistēmu attiecībā uz jauno māmiņu aprūpi. Anglijā ir cits komforta līmenis, visi dzemdību pakalpojumi saņemami bez maksas, grūtības bijušas tikai ar saprašanās svešā valodā, stāstīja Natalja, taču arī Preiļu dzemdību nodaļā izbaudīto aprūpi viņa novērtēja kā kvalitatīvu.

Abas māmiņas ir vienīgi mazbērni Ellai un Valērijam, Irīnai un Pjotram. Māmiņa atklāja, ka abas meitiņas kristis reizē un abas — pēc katoļu tradīcijām.

21. augusta rītā ducināja pērkonis, laistījās zibens šautras, un aizlaga lija lietus. Tāpēc Aija Apeine domā, ka viņas dēlēns, kas pasaulē nāca šajās stundās, būs ar stingru, varbūt pat bargu raksturu. Arī vārdu mazajam māmiņa kopā ar tēti Oskaru izvēlējušies latvisku un pamatīgu — Rūdolfs.

Vecāki dzīvo Rēzeknē, Aija strādā ziņu aģentūrā LETA, Oskars — bankā. Uz jautājumu, kāpēc izvēlējās Preiļu dzemdību nodaļu, Aija atbildēja, ka šajā dzemdību nodaļā ir laipnākais personāls Latvijā, un citas māmiņas viņai ieteikušas dakteri Juri Kļaviņu, kura profesionalitāte arī laikam novērtēta visā valstī, bet Latgalē jau nu noteikti. Viņa pārliecinājusies, ka teiktas atbilst patiesībai, un mediķu sniegtā palīdzība patiešām ir augstā līmenī.

Rūdolfa vecākiem jau ir pieredze bērnu audzināšanā, jo līdz pusaudža gadiem aizvadīts dēls Ilvars. Par mazdēliņa piedzimšanu priecājas arī vecmāmiņa Nelija, vecvecāki Vija un Vladislavs un arī vecvecmāmiņa Antonija, pēc ieraksta pasē — Genovefa, bet visu mīļi dēvēta par Tonu.

Mazais Rūdolfs nāca pasaulē nedēļu vēlāk nekā viņa māsiņa Diāna, tēta brāļa meita. Vecāki priecājas, ka abi mazie radnieki augs vienā laikā un būs rotaļu biedri.

Rūdolfu kristis pēc katoļu tradīcijām.

Līvāniete Narmīna Komarova 21. augustā dāvāja dzīvību dēlam. Lepns un laimīgs par jaundzimušo ir tētis Aleksejs. Mazais puisītis augs kopā ar savu nedaudz vecāko māsiņu Natāliju, kurai ir gads un desmit mēneši.

Bērniņu kristis pēc katoļu ierāšām.

Kristīnes Stremjanovas dēls par savu dzimšanas dienas datumu izvēlējās 26. augustu. Tagad viņš ir viens no jaunākajiem Aglonas pagasta iedzīvotājiem. Māmiņa un tētis Andrejs bērnu nosaukuši par Dāvidu, un līdz avīzes iznākšanas dienai puisītis jau būs nokristīts. Kristīne stāstīja, ka uz baznīcu mazulīti vedis tūlīt pēc dzemdību nodaļas atstāšanas. Dāvids piepūcēsies katoļu draudzei. Kristīne strādā reliģisko piederumu veikalā Preiļos, Andrejs ir meža pārstrādes uzņēmuma direktors. Par mazdēlu priecājas vecmāmiņas Eleonora un Ģertrūde, vectētiņš Valērijs.

Trešās tūkstošgades pirmie bērni — šī gada pirmklasnieki

Sākums 1. lappusē.

Ruta priecājas, ka dēls audzis veselīgs, kaut arī reizēm, kā jau lauku puīselis, nobriedies slapjš. Līdz pirmajiem saliem mēdzis skraidīt basām kājām. No valsts nekāda palīdzība nedz gaidīta, nedz arī saņemta. Ar bērniem tikuši galā saviem spēkiem.

Gintars par sevi atstāj iespaidu kā nopietns, ziņošs un zinātkārs septiņgadīgs puīselis, ar kuru viegli kontaktēties, un kuram ir arī savi, patstāvīgi spriedumi un vērojumi. Viņš prot pastāstīt par draugiem, par darbiem, kas vien lauku sētā darāmi un kuros jau prot pielikt roku. Atklāj, ka gribas iet uz skolu, jo tā viņam nav sveša un nezināma. Mācoties pirmsskolas izglītības grupā, iepazītas gan telpas, gan skolotāji. Visvairāk patīkot tas, ka skola būšot skaista, viņš jau redzējis, kā celtnieki krāso tās sienas. Zinot, kā saukšot viņa skolotāju. Tā būšot Janīna Pūga. Pazīstot visus burtus un protot lasīt. Lasišanu mācījusi mamma un māsa. Nopirkta skolas soma, pie kuras jau tagad piekarināti atstarotāji, burtnīcas. Uz skolu braukšana sanāk ar autobusu. Gintars stingri ievērojot māmiņas mācīto, kā pareizi jāpāriet šoseja pēc izkāpšanas no autobusa. Pastāvīgi braucis uz nodarbībām jau pirmsskolas sagatavošanas laikā un arī atpakaļ uz mājām. Arī ar savu rīti, ko nopircis tētis, pāri šosejai braucot tikai pēc tam, kad garām palaistas visas automašīnas.

Ģimene tikusi pie sen kārotā datora. Uz jautājumu, ko Gintars prot ar to darīt, viņš lepnī atbild — visu! Nav svešs arī traktors. Tā vadīšanu iemācījies kaimiņu mājās kopā ar draugiem. Un vispār, — kamēr tētis strādā Rīgā, viņš uzskata, ka vīru darbi mājās veicami viņam — jāienes malka, ūdens, jāpalīdz sadzīt govīs kūti. Divas, tās dūsmīgās, gan viņam neklausot, bet toties esot arī mīļa gotiņa Maiga, kam apķerties ap kaklu un saglaudīt. Vēl zēns palīdz māmiņai līdz piena galdam, kas atrodas uz lielceļa, nogādāt pienu. Katru dienu — septiņas kanas, kurās kopā simts litru piena. Vasarā — stumjot ar ķermi, ziemā — velkot ar ragaviņām. Un vēl — kopā ar māsu ik dienas jāpaēdīnot lielā trušu saime.

Arī par atpūtu un brīvajiem brīžiem puikam ir, ko pastāstīt. Šovasar ar māmiņu pāris dienas pavadījuši pie tēta Rīgā. Apmeklējuši zoodārzu un citas izklaides Mežaparkā. Mājās skatās multenes, klausās mūziku, spēlē datorspēles. Viņam patīk aprunāties ar māsu draugu, kurš ciemos mēdz atbraukt savā «BMW» un strādā policijā. Gintars, kad izaugšot, arī noteikti būšot

● Gintars ar māmiņu Rutu Zavadsku un savu draiskulīgo draugu stafordšīrterjeru Lordu, kurai bija grūti pierunāt rātnai pozēšanai. Foto: P.Pastars

policists. Pa laikam ciemojas pie savām vecmāmiņām. Viena dzīvo netālu, Sutru pagastā, otra — Rožupē. Vectētiņš mācot rīkoties ar ēvelēm, urbi, zaģi un villi, un viņam esot sava darbnīca, kurā viņš gatavojot dažādas lietas no koka. Ierādījis, kā apieties ar zirgu, un tagad Laucis paklausīgi apstājoties arī pēc Gintara teiktā «tprū».

Ar kādām jūtām savu dēlu pirmklasnieka gaitās pavadīta māte, kurai no jauna deviņu gadu garumā būs jāuztur kontakti ar vietējo skolu un skolotājiem, jāseko dēla sekmēm, uzvedībai un jau trešo reizi jādzīvo maza bērna izaugšana par lielu cilvēku?

— Jūtos mierīga, jo uzticos savai skolai un esmu pārliecināta, ka bērns tajā attīstīsies, izglītosies, ka par viņu labi rūpēsies, — atbild Ruta Zavadska.

Raksturīgi, ka trešās tūkstošgades pirmais bērns aug mājās, — ne bagātās, ne nabagās, bet tādās, kādu šodien Latvijā ir vairums. Šo māju cilvēki strādā ar domu par bērniem, par viņu rītdienu un savas atvases audzina mīlošas sirds gaišumā.

L.Rancāne

No nākamā gada paaugstināsies bērna invalīda kopšanas pabalsts

No nākamā gada 1. janvāra trīskāršosies pabalsts par bērna invalīda ar smagiem funkcionālām traucējumiem kopšanu. Pabalsts palielināsies no 50 līdz 150 latiem mēnesī, «Novadnieku» informē Labklājības ministrijas (LM) Komunikācijas departamenta direktore Lelde Rāfelde.

Pabalsta palielināšana ļaus būtiski uzlabot to ģimeņu materiālo situāciju, kurās ir bērni invalīdi, kuriem nepie-

ciešama īpaša kopšana. Tie pārsvarā ir bērni, kuriem ir noteikta smaga invaliditāte kopš bērnības.

Šiem bērniem pārsvarā ir smagi fiziski vai funkcionāli traucējumi, un visbiežāk viņiem nepieciešama pastāvīga klātbūtne un kopšana. Tas ir sevišķi smagi, piemēram, vientuļajiem vecākiem, kuri ir spiesti atteikties no algota darba. Pabalsta palielināšana ļaus vecākiem bērnu kopšanai algot profesionālu aprūpētāju, lai viņi paši varētu strādāt algotu darbu, kā arī veicinās

viņu dzīves līmeņa pakāpenisku uzlabošanu.

Saskaņā ar LM aprēķiniem, bērnu invalīda kopšanas pabalstu 2008. gadā saņems 750 cilvēki. Tam būtu nepieciešami nedaudz vairāk nekā 1 miljons latu.

LM izstrādātē grozījumi Ministru kabineta noteikumos par bērna invalīda kopšanas pabalsta apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību 28. augustā apstiprināti Ministru kabineta sēdē.

ĀRSTNIECĪBAS AUGU HOROSKOPS

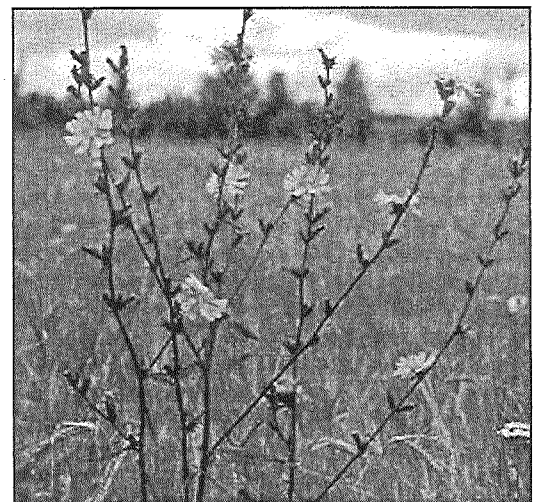
Jaunava (23. augusts – 22. septembris) – cigoriņi (*Cichorium intybus*)

Jaunavām piemīt analītiska domāšana, stingrā griba palīdz neatlaidīgi virzīties uz mērķi. Viņi ir atklāti, godīgi un aktīvi draugi un darbbiedri, kuri maz runā, bet daudz dara. Taupīgi, pieticīgi, prasmīgi savā amatā. Dažreiz pārāk lieli pedanti.

Vājās vietās veselībā: parasti šiem cilvēkiem ir vājas aknas, liesa un zarnas. Palīdz cigoriņi, jo tie satur vielas, kas veicina gremošanu un ārstē kuņģa un zarnu kaites. Cigoriņus izmanto arī pret ādas slimībām — izsitumiem un pinnēm.

Gremošanas uzlabošanai: tējkaroti izzāvētu un sasmalcinātu sakņu aplej ar glāzi verdoša ūdens, apsedz un atstāj uz 15 minūtēm. Nokāš un 2 — 3 reizēs dienas gaitā izdzer.

100 g sasmalcinātu sakņu aplej ar ½ litru spirta. Pēc divām nedēļām uzlējumumu var dzert pa 10 — 20 pilieniem trīs reizes dienā pirms ēšanas.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Argil

Piedāvājam ierīkot **siltumsūkņus**, kas ir droša, īpaši ekonomiska, vidi saudzējoša un mūsu klimatiskajiem apstākļiem piemērota apkures sistēma. Veicam arī zemes rakšanas darbus, apkures un bioloģiskās attīrīšanas iekārtu ierīkošanu.

Tālr.: +371 26643322
E-pasts: argil@argil.lv
Mājaslapa: www.argil.lv

PĀRDOD rotējošas plaukmašīnas, kartupeļu racējus, stādītājus, konveijera grābekļus, grābekļus «Saulīte», arklus 2-4 korpusu jaunus un lietotus «Kverneland», «Sverum», traktoros T-25, T-30, MTZ-70, Jumz ekskavatoru, Case-IH 105 zs, Case-IH 110 zs, jaunus traktoros Foton no 25 zs - 90 zs ar garantiju, iespējama piegāde. Tālr. 29444083.

LOGU SERVISS
LIZINGS MONTĀŽA APDARBE
PVC logi 5 kameru ar 3 stiklu paketi mansarda logi, ekskluzīvās durvis ārdurvis no 125 Ls
Preiļi, Vālmieras ielā 2 tāl-fax 5321411, 29822779
Pastāvīgas nenokavēti!

Grāmatvedības un finanšu koledža turpina līdz 15. septembrim pieņemt dokumentus studijām sekojošās 1. līmeņa augstākās izglītības programmās:

- ✓ Grāmatvedība un finanses;
 - ✓ Grāmatvedība un finanses ar padziļinātām juridiskajām zināšanām;
 - ✓ Sabiedrības pārvaldes speciālists;
 - ✓ Uzņēmējdarbība un finanses.
- Studijas iespējami tuvu studentu dzīves vietai. Sīkāka informācija mūsu mājas lapā www.koledza.lv vai pa tālr. 7221963.

SIA «Aļņi AS» iepērk

● Zāģbaļķus Ls/m³

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	30	57	60
PRIEDE	30	50	54

Ir transports.
Korekta uzmērīšana.
Samaksa uzreiz!
Tālr. 4866070; 29806775.

PIEDĀVĀ DARBU palīgstrādniekiem, Ls/m 600, apmetējiem, apdares meistariem, universāliem celtniekiem no Ls/m 600, pavāram, pavāra palīgam Ls/m 400, kanalizācijas tīklu meistaram un ekskavatoristam. Tālr. 28765087.

Piedāvā tērauda jumtu un sienu segumus no ziedru materiāla. Dakstiņprofils, valcprofils, trapecveida profils, apaļās un kvadrāta noteksisēmas dažādos krāsu toņos. Cena, sākot no 4,50 Ls m² (PVN iekļauts). Tālr. 28627237, 67545906.

Pērk mežu ar zemi, cirsmas visā Latvijā.

Var bez zemesgrāmatas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 22009990.

PĀRDOD kvadrociklu ATV150S, automātiskā ātrumkārbā, 150cc, elļojami pirksti, bukses, 4-taktu dzinējs. Cena Ls 750 (piegāde Ls 10). Tālr. 26592861.

Zvērināts advokāts J. Rozentāls sniedz juridiskus pakalpojumus pēc saskaņota laika prakses vietā Preiļos, Raiņa bulv. 22, un Līvānos. Tālr. 29410767.

Sakarā ar firmas paplašināšanos **AICINA DARBĀ** logu montētājus.

Piedāvā labu atalgojumu atbilstoši padarītajam. CV sūtīt uz e-pastu logubirojs@inbox.lv, tālr. 27098785, 26429391.

Aicinām **PASTĀVĪGĀ DARBĀ** pārtikas preču veikalā Rīgā

- ✓ vadītājas,
- ✓ pārdevējas,
- ✓ krāvējus.

Garantējam labu atalgojumu, atbildīgu un interesantu darbu dinamiskā uzņēmumā, apmācību un izaugsmes iespējas, mūsdienīgus un drošus darba apstākļus.

Nodrošinām gultas vietu. Tālr. 29231577; 29238128.

Atjaunošanas un restaurācijas nolūkos **PĒRK** veclaicīgas mājas (piem., gulbūves arī prom vešanai), senas mājvietas. Zvanīt 29167900 e-mail: telmas@inbox.lv vai rakstīt: Kaspars Skrastiņš, Elizabetes ielā 41/43, abon.k. 62, Rīga, LV-1010.

PĀRDOD asfaltklājēju – rakuma vietu un ielu asfaltēšanai (dāņu ražojums, labā tehniskā kārtībā, veikams) Zvanīt: **darba laikā** pa tel. 29206648.

Logu firma **PIEDĀVĀ DARBU** menedžerei Preiļu birojā.

Prasības:

- latviešu/krievu valodu zināšanas;
 - datoru zināšanas;
 - prasme rīkoties ar biroja tehniku;
 - komunikabilitāte.
- CV sūtīt uz e-pastu logubirojs@inbox.lv, tālr. 27002927.

Jauns iepazīšanās portāls www.amourpoint.lv un www.amourpoint.com. Nāc un reģistrējies!

SIA «RANKO» licencēta kautuve iepērk liellopus, jaunlopus un aitas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26333669 (Nina), 29161121 (Juris).

SIA «Baltik - Calves» uzpērk piena teļus.

Samaksa tūlītēja, skaidrā naudā. Tālr. 26344173.

SIA «AIBI» iepērk zirkus, liellopus, jaunlopus, aitas, cūkas.

Tālr. 4871804, 4871185, 26142514.

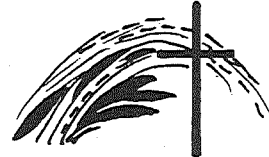
Pieniņu Romas katoļu draudze paziņo par iepirkuma veikšanu Pieniņu Romas katoļu baznīcas logu nomaiņai.

Paredzamā līgumcena Ls 4000. Pieteikumus iesniegt līdz 2007. gada 8. septembrim plkst. 10.00 draudzes prāvestam Pieniņos, Riebiņu nov., Preiļu raj. Tālr. 29516867.

SIA «VILCĀNS V»

Līvānos, Alejas ielā 19 (Ubaglīci pie pilsētas stadiona) izgatavo melnā ziedru granīta pieminekļus, apmales un melnās betona apmales.

Līvānu novada iedzīvotājiem – lizings. Tālr. 26469426, 5341555 pēc 20.00.

Māt, paliec,
Paliec, māt, smaidā,
Paliec, māt, glāstā,
Paliec, māt, jaukā bērniņas stāstā.
Skumju brīdi izsakām līdzjutību Olgai Ivanovai, MĀTI pēdējā gaitā izvadot.
SIA «MALIBU» kolektīvs

Skumji noliec galvas priedes klusās,
Nolīst ziedos rīta mirdzums silts.
Nošalc vēsma mierīga, lai salda dusa,
Lai Tev viegla dzimtas zemes smilts.
Skumju brīdi esam kopā ar Timofeja GORBAČOVA ģimeni, guldot viņu zemes klēpi.
SIA «Līvānu mājas un logi» kolektīvs

Nu mūžs ir noslēdzies,
Stāv ozols pagalmā un skatās,
Kā aiziet tēvs caur vārtiem
Savās mūža takās.
Izsakām visdziļāko līdzjutību kolēģim Česlavam Mazulim, TĒVU guldot smiltajā.
Ģimenes ārsti Līvānos

Klusiem soļiem māmuliņa
Mūža durvis aizvērusi.
Skumju brīdi esam kopā ar Ingunu Rubani, MĀMIŅU kapu kalniņā pavadot.
Gailišu pamatskolas kolektīvs

Līdz ar pirmām salnām novīst ziedi,
Koku lapās zeltains rudens nāk.
Līdz ar ciešanām un sāpju mokām
Beidzas mīļās mātes dzīves stāsts.
Grūti rast mierinājuma vārdus, lai labāk runā klusumā sirds, nolīstot asaru rasai pār ziediem, kas atvadu brīdi silda un mirdz.
Esam kopā ar Ingunu Rubani, MĀMIŅU kapu kalnā pavadot.
Sociālās aprūpes centra «Rušona» kolektīvs

Kā sapnis, kā ēna Tu aizgāji,
Kā sarauta stīga Tu aplkusi.
Kad sirdi plosa dvēseles sāpes, vissiltākie mierinājuma vārdi Ingunai Rubanei, MĀMIŅU kapu kalniņā pavadot.
Biedrība RPSK «Anemone»

Tāda ir likteņa vara:
Tikai viens mirklis —
Un tēva vairs nav...
Sāpju un atvadu brīdi izsakām līdzjutību Irīnai Skutānei, aizvadot TĒVU mūžības ceļos.
Aglonas vidusskolas kolektīvs

Skumju brīdi izsakām līdzjutību Valentīnai Bindarei, MĀTI pēdējā gaitā izvadot.
SIA «SAU»

Vēl bija jādzīvo,
Vēl jāskata bij daudzu dienu spožums...
Izsakām visdziļāko līdzjutību Daces PAUKŠTES ģimenei.
Sandra, Lolita, Sarmīte

Uz spārniem engelis caur bezdibeni
melnu vienu baltu sapni aiznes Debesīm.

Skumstam kopā ar visiem Daces PAUKŠTES tuviniekiem.
Viesītes AVS bijušie grupas biedri un audzinātāja

Tuvs cilvēks nemirst,
Tikai pārstāj blakus būt...
Lai tēva mīlestība paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
Izsakām līdzjutību Aivaram Stašulānam, TĒVU mūžībā pavadot.
SIA «Lauku tehnika» kolektīvs

Lai paliek ābele, ko iestādīju,
Un vārds, ko kādam teicu mierinot.
Lai godīgs darbs bez skaļuma ir vainags,
Pie zemes vārtiem ko man līdzī dot.
Izsakām līdzjutību Aivaram Stašulānam, TĒVU mūžībā pavadot.
Medību klubs «Dublets»

Lielās atlaidu dienas Jēkabpils Romas katoļu Dievmātes baznīcā.

- 7. septembrī plkst. 18.30 Svētvakara dievkalpojums ar procesiju.
- 8. septembrī plkst. 8.30, 11.30, 18.30 Dievmātes dzimšanas svētki.
- 9. septembrī plkst. 8.30, 11.30 bīskapa A. Justa vadītais dievkalpojums. (Iestiprināšanas sakraments).